

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

RAZOROŽITEV NA FINANČNEM POLJU

Novi francoski predlog predvideva ukrepe za dosego razorožitve potom omejitve finančnih sredstev za oboroževanje — Nemški manever z londonsko konferenco

Pariz, 8. oktobra. AA. Francoska delegacija v Ženevi je izdelala konstruktivni načrt o razorožitvi, ki naj pospeši delo razorožitvene konference.

Načrt vsebuje dva ločena načrta, maksimalni in minimalni načrt. Namen obeh načrtov je organizirati vzporedno varnost in razorožitev.

Maksimalni načrt temelji na maksimalni varnosti ne samo za Francijo, nego za vse evropske države in predlaga maksimalno razorožitev, ki bo zadovoljila tudi najbolj goreče zagovornike razorožitve, in sicer razorožitev na finančnem polju z znatnim znižanjem vojaških davčnih bremen. Maksimalni načrt postavlja skrajno mejo, do katere bi Francija šla pri redukciji oboroževanja, če bi se države-podpisnice bodoče konvencije o razorožitvi obvezale ne samo, da se bodo podvrgele striktni kontroli, temveč tudi, da bodo ukrenile za primer, da bi katera država kršila konvencijo, potrebne odredbe, da se zajamči varnost ogroženih držav.

Minimalni načrt postavlja skrajno spodnjo mejo, ki Francija ne bi mogla iti preko nje dotelej, dokler pogoji za varnost ne bi presegli minimalne meje, ki je za varnost neobhodno potrebna.

Francoski načrt mora še odobriti višji svet za narodno obrambo.

Odmev dogoditve londonske konference

Pariz, 8. oktobra. AA. Po poročilih iz Rima tamkaj smatrajo, da je predlog g. Macdonalda za konferenco petorice že propadel in da je konferenca ne samo odgojena, nego se vobče ne bo več sestala. Posebni ženevski dopisnik

»Messagera« misli, da bo Francija zdaj, ko je angleški predlog propadel, skušala s pomočjo svojih zvestih zaveznikov pokreniti tako imenovani »komisijski in odborski« mehanizem, ki osparava vse, kar kdo predlaga. »Messagero« pravi, da se zdaj vse vrača v Ženevo, in trdi, da se bo predsedništvo konference sestalo šele okoli 20. t. m. in ne 10. t. m., kakor je bilo prvotno javljeno.

V zvezi z nemškim stališčem nasproti odgojeni konferenci poročajo iz Berlina, da je nemška vlada izdelala svoj odgovor na povabilo, ki ga ji je poslala londonska vlada, toda besedilo tega odgovora še ni objavljeno.

Angleški listi po poročilih iz Londona odobravajo sklep angleške vlade, da se konferenca odgodi. V ostalem pa beležijo, da se bodo razgovori glede sestanka te konference nadaljevali diplomatskim putem.

Nemški manever

London, 8. okt. Sročni je nemški poslanik Berndorf izročil angleški vladi odgovor Nemčije na povabilo angleške vlade h konferenci velesil v Londonu. Nemčija je odgovorila na to povabilo šele 24 ur potem, ko je bilo že uradno objavljeno, da je nameravana londonska konferenca odgojena za nedoločen čas. Zdi se, da je hotela Nemčija s tem svojim zakasnelim odgovorom zabrisati vtis, ki vlada v vseh mednarodnih krogih, da je baš Nemčija s svojo nepopustljivostjo onemogočila londonsko konferenco, ki naj bi bila v prvi vrsti razpravljalna o nemških zahtevah.

Odgoditev londonske konference je Nemce zelo presenetila in nemška diplo-

macija se je zopet enkrat uračunala. Nemški ocenjevalni manever se je torej zopet izjalovil. Kakor se doznava, je Nemčija v svojem odgovoru sedaj sporočila, da bi se udeležila londonske konference, če dobi primerne garancije, da se njene zahteve ne bodo že v načelu zavrnile. Dočim je nemški tisk dosedaj dosledno odklanjal vsako udeležbo na londonski konferenci, ako se nemške zahteve brezpogojno ne sprejmejo, je sedaj oficijelni odgovor nemške vlade docela drugačen. Baš to postopanje Nemčije je še bolj utrdilo v angleški javnosti mnenje, da se za nemškimi zahtevami skriva vse drugačni načrti, kakor pa je samo priznanje enakopravnosti.

Propaganda za razorožitev v Nemčiji kazniva

Berlin, 8. oktobra. AA. Socialistični poslanec in novinar Gerard Seger je bil obsojen na mesec dni zapora, ker je kritiziral zadržanje Reichswehra. Seger se je branil s tem, da je v svojem pacifističnem govoru napadel le tiste kroge Reichswehra, ki so za ponovno oborožitev Nemčije. Sodišče pa je Segerja navzlic temu obsodilo.

Posvetovanja v Ženevi

Ženeva, 8. oktobra. g. Pri češkoslovaškem zunanjem ministru se je vršilo posvetovanje osmih držav, namreč Švice, Belgije, Španije, Danske, Norveške, Švedske, Nizozemske in češkoslovaške o aktualnih vprašanjih razorožitvenega problema. Posvetovanja so bila izključno pripravljalskega značaja. Urad razorožitvene konference se ne bo kakor je bilo prvotno določeno, sestel 10. oktobra, temveč šele kasneje, ker bo za sedanje Društva narodov gotovo trajalo še do konca prihodnjega tedna.

Sklicanje Narodne skupščine

Beograd, 8. okt. Kakor se izve iz vladnih krogov, bo seja Narodne skupščine sklicana za 14. oktober. Vlada bo predložila Narodnemu predstavništvu več mednarodnih konvencij, sklenjenih v zadnjem letu na raznih mednarodnih konferencah, med njimi več konvencij socialno-političnega in gospodarskega značaja.

Zanimiva akcija beograjskih odvetnikov

Beograd, 8. oktobra. Beograjski odvetniki so pred svojo zbornico pokrenili zanimivo akcijo. Zahtevali so namreč naj zbornica doseže pri vladi, da bo prepovedala izvrševanje odvetniške prakse vsem onim pravnikom, ki uživajo kot bivši državni uradniki pokojnino. S tako odredbo bi bilo prizadejati večje število upokojenih sodnikov, ki izvršujejo sedaj odvetniško prakso odnosno prakso kazenskih zagovornikov.

Obdavenje luksuza

Beograd, 8. oktobra. AA. Davčni oddelek finančnega ministarstva je poslal okroglo finančnim ravnateljem, po kateri je blago iz umetne svile našeto v seznamu luksuznega blaga pod št. 24 do 34 in je zato podvrženo luksuzni dokladi. Prav tako je treba luksuzno doklado plačati na obutev iz navadnega usnja, ki ima večje ali manjše vložke iz lakastega usnja.

Plazovje na bosanski progi ovira promet

Sarajevo, 8. oktobra. Zaradi večdnene deževja se je ob progi Sarajevo-Užice utrvalo več plazov, ki so na mnogih krajih poškodovali progo. V pretekli noči je pri km 210 velik plaz popolnoma zasul progo, tako da je promet prekinjen.

Neresnične vesti o atentatu na Litvinova

Berlin, 8. okt. Č. Včeraj so se tu razširili glasovi, da so nasprotniki komunizma ugrabili sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova. A že splošno je le malo kdo verjel tem govorilam. Listi danes poročajo, da je Litvinov sicer odpotoval iz Ženeve, da je prisel v Berlin, od koder je odpotoval v Moskvo in se bo nato spet vrnil v Ženevo.

Upokojitve v avstrijski diplomaciji

Dunaj, 8. oktobra. Vlada je upokojila avstrijske poslanike v Parizu, Berlinu, Budimpešti, Haagu, Varšavi, Buenos Airesu, Bukarešti in Pragi. Nasledniki še niso imenovani.

Ob 20 letnici balkanske vojne

Kako bomo proslavili to, za naše osvobojenje važno obletnico

Ljubljana, 8. oktobra.

Ko so se pred dvajsetimi leti na jesen začeli znova kopičiti oblaki nad nemirnim Balkanom, je »Slovenski Narod« prvi med vsemi listi v Evropi napovedal balkansko vojno. Evropa se je takrat posmehovala revnim silam in orožju Balkancev. Ali dogodki so si naglo sledili. Ze osemnajst dni pozneje se je docela izpolnila napoved, izražena v članku, katerega je bil pod svežimi vtisi ob svojem povratku iz Srbije napisal takratni urednik »Slovenskega Naroda« g. Rasto Pustoslavšek.

Dne 8. oktobra 1912 je treščilo. Prvi je zagrmel črnogorski top, kmalu nato je začelo doneti po vsem Balkanu in je odmevalo tudi daleč sem preko Save, v Slovenijo... Dramila so se zvesta, navdušena srca, z nezadržanim entuzijazmom smo sledili silovitemu zmagovitemu pohodu bratov na jugu, zlasti še Srbijancev, ki so na platoju pri Kumanovu strli ves odpor turške vojske in pokazali strmeči Evropi, kako se je treba boriti za svobodo zlato...

Nova tarifa cestne železnice

Ljubljana, 8. oktobra.

Mestni magistral Ljubljane je razglasil za tramvajsko progo novi vozni red z izpremenjeno tarifo 1.50 dinarskih kart za vse proge, ležeče južno od remize. Nadremizo ležeče postaje pa je opremil z dvojno pristojbino a Din 3.

S to uredbo pa je prizadel severnemu delu občine Zg. Šiška občutno škodo iz sledečih razlogov:

1. V občini Zg. Šiška, po katere dolžini teče cestna železnica v izmeri 2522 m, je ljubljanska periferija, katere obseg je tudi policijski rajon.

2. Vse ugodnosti, ki jih daje nova vozna tarifa Viču, Mostam in dolenskem kolodvoru, bi morale dobiti tudi občina Zg. Šiška, ker remiza je ne sme deliti v dva dela.

3. Ves promet naših potujočih občanov je usmerjen do Šiške in Ljubljane najdalje do pošte in je postavljen remiza v prometu brezpredmetna točka, ki pa po novem voznom redu zahteva za razdaljo 500 m dvakratno vozno ceno v isti občini.

Prav tako je nezmislno, da občani občine Zg. Šiška plačajo za prevoz 2 in pol km dalje v obe smeri enako ceno, zato, ker stojijo v njeni sredi remiza, kljub temu, da je Vičanom, Mostam in do dolenskega kolodvora do 6 km proge vozna cena 1.50 Din.

V obzired tej nepravilni razdelitvi nove tarife cestne železnice prosimo mestni magistrat, da se ta napačna delitev občine Zg. Šiške popravi in določi za vso občino enotna prevozna cena na cestni železnici kakor v splošnem mestu Ljubljane.

Prizadeti občani.

Vasovalec

Novo mesto, 7. oktobra.

V škocijansko občino je prišla z Gorenjskega na kratek dopust k svoji materi lepa mladenka, za katero se je vnelo takoj marsikatero srce. Posebno pridno je zlasti v nedeljo mamljivo lepoticco obeludoval mlad čevljar iz sosedne vasi. Mladenci ji je imel vse popoldne pri slastni potugalki kaj mnogo lepega povedati. Zmenila sta se za sestanek v njeni kamnici, nato se je pa srečni zaljubljenec neopazeno izmuznil, da ne bi nikdo sumil. Ze blizu polnoči se je prikadel v dekletovo sobico, ki je bila pa prazna. Neugnano njegovo hrepenenje so prekinili težki koraki, prav nič podobni lahki hoji nežnega dekleta, a že je padla na ključko tudi močna roka. Fant je smuknil pod posteljo, a kmalu je moral trepetaje pred neznanca, ki ga je strahovito premlatil, nato pa še vrgel po cementnih stopnicah, da je ubogi vasovalec dobil več težkih poškodb. Nezačuden čevljar je napadalec zavlekel zopet pred dekletovo kamnico, kjer so ga našli šele ob 4. zjutraj, včeraj so ga pa moralo prepeljati v kandijsko bolnico. O razočaranju zaljubljenega čevljarja pa zbirajo orožniki gradivo, ki bo prišlo pred sodnike.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Pariz 20.32 in pet osmink, London 17.89, Newyork 518, Bruselj 71.97 in pol, Milan 26.48, Madrid 42.30, Amsterdam 208.42 in pol, Berlin 123.10, Sofija 3.73, Praga 15.34, Varšava 58.05, Bukarešta 3.07.

Živilski trg

Ljubljana, 8. oktobra.

Na današnji živilski trg ni bilo takega navala, kakor je običajen ob sobotah, zlasti so izostali prodajalci sadija. Menda so uvideli, da Ljubljana pač ne more konzimirati tako ogromnih množin sadija in so ostali doma. Riziko vožnje, prevoza in drugih stroškov je pač prevelik. Kljub temu je bilo sadija še vedno v izobilju, in prvi vrsti seveda grozdja. Največ so ga pripeljali Belokranjci in sosedni Hrvatje, ki imajo večinoma izabelo ter smarnico, ki pa tudi nekaj boljših vrst grozdja, ki ga povprečno prodajajo od 2 do 5 Din kg. Smedersko grozdje je po 5, nekdo je pa prodal niško črtno iz ogromnih jagodami po 8 Din kg. Breskev ni bilo mnogo, cena jim je od 3 do 6 Din kg, boljše vrste, ki se pa dobe samo na Pogačarjevem trgu, pa do 8 Din kg. Uvoženo italijansko blago po 16 do 20 Din. Hrušk je sicer na Vodnikovem trgu tudi dovolj, vendar samo drugovrstno blago. Povprečna cena od 2 do 5 Din. Isto je za jabolki, ki so pa v večji izbiri. Cena od 2 do 5 Din, kvaliteta jabolka tudi 8 Din. Na trgu se je pojavilo tudi še nekaj brusnic, ki so jih prodajali od 6 do 7 Din liter. Pač pa je bil današnji trg skoraj preplavljen z gobami. Kmetje iz bližnje in daljne okolice so jih prinesli ogromne množine in zato seveda ni čuda, da jim je cena zelo padla. Do čim so večeraj in tudi še davi prvi prodajalci nudili merico po 5 do 6 Din, kg pa po 10 Din, so pozneje prodajali merico po 4, kg pa že po 6 Din.

Tudi na zelenjadnem trgu ni bilo tako velikega navala, pa vendar vsega dovolj. Cene skoraj standardne: krompir 1, paradižnik 2 do 3, čebula 2, kisló zelje 3 do 4, repa 3 Din kg itd. Kolerabice po 0.50 do 0.75 Din komad, glava zelja od 0.50 do 1.50, ohrovt takisto. Fiziola v stročju je zelo malo, kg 5 do 6 Din.

Tudi na trgu z jajci in piščanci ni bilo toliko prodajalcev, menda je ljudi tudi precej slabo vreme zadržalo doma. Saj je poncni lilo kakor iz škafe in kmetje v hudem naliivu niso mogli na vlake. Cena jajcem je 1 Din za komad ali 7.75 za par. Okrog neke kmetice se je kar trlo kupcev. Prodala jih je sicer po običajni ceni po 1 Din komad, vendar so gospodinje zatrjevale, da so videti popolnoma sveža in so hlastno segale po njih. Kmetica je bila kar v zadregi in jadikovala: »Ježeš, ježeš, vse mi bodo pobrale!« Piščanci so od 12 do 24 Din par.

Meso je še vedno poceni, mesarji prodajajo govedino prve vrste, prednji del 8, zadnji del 10 Din, goveje meso druge vrste prednji del 6 Din, zadnji del 8 Din, tretje vrste pa od 5 do 7 Din. Teletina je od 10 do 12, prašičje meso od 12 do 18, slanina 12 do 14 Din itd.

Zopet revolucija v Boliviji

Buenos Aires, 8. oktobra. Iz glavnega mesta Bolivije La Paz poročajo, da je tam zopet izbruhnila revolucija. Vest uradno še ni potrjena, je pa zelo verjetna, ker je parlament sklenil nove visoke davke v svrhu financiranja vojne proti Paragaju, kar pa je izzvalo med prebivalstvom veliko nevoljo.

List za podunavsko propagando v Parizu

Pariz, 8. oktobra. AA. Danes je v Parizu izšla prva številka lista »Le Danubien«. List bo izhajal polmesečno; namen mu bo propaganda za sporazum med državami Srednje in Vzhodne Evrope. Ravnatelj lista je g. Andre Pierre. V prvi številki je izšel članek o Jugoslaviji, ki pohvalno omenja našo turistično in vobče simpatično pleso o naši državi.

Boj med državo in cerkvijo v Mehiki

Vlada je pooblaščená zapleniti vsa cerkvena posestva. — Mehikiški nadškof aretiran

Mexiko City, 8. okt. Kulturni boj, ki ga je izzvala v Mehiki najnovejša papeževa enciklika, zavzema od dne do dne ostrejšje oblike. Mehikiška vlada je zagrozila z zaplenbo vseh cerkev, če se bo duhovščina upirala državnim oblastem. Ker pa je papež v svoji encikliki naravnost pozval ne samo duhovščino, marveč vse katoliške vernike k upor, je vlada posegla po najostrejših ukrepih. Parlament je pooblastil vlado, da odvzame katoliškim duhovnikom vse državljanske pravice ter da zapleni vsa

cerkvena posestva. Vlada je obenem izdala odlok, po katerem smejo do nadaljnjie ureditve izvrševati cerkvene obrede samo oni duhovniki, ki dobe za to posebno dovoljenje od vlade. Nadškof v Mexico City, ki ni dobil tozadavnega dovoljenja od vlade, pa je včeraj kljub temu bral mašo, je bil aretiran in vlada grozi, da ga bo deportirala. Tudi papeški nuncij je zaprt in ga bodo s policijo odpravili preko meje. Odpotovati namerava naravnost v Rim, da poroča Vatikanu o prilikah v Mehiki.

Svojevrsten predlog za zvišanje žitnih cen

Pariz, 8. oktobra. AA. Sročnji »Journal« prinaša na uvodnem mestu članek, v katerem Albert Petit na originalen način svetuje, kako bi se dala cena pšenice povišati. Pisec kritikuje vse mogoče načrte, ki so se pojavili v zvezi s prenikalnimi cenami žita, zlasti pšenice in pravi, da se niti eden izmed njih ni obnesel, ker se pridelovalci pšenice še vedno pritožujejo, da je pšenica pre poceni. Petit pravi, da v vsej Franciji, razen v Parizu in seinskem departmanu strogo spoštujejo tako zvani »brezkrušni dan«, to je dan, ko peki ne mesijo in ne peko kruha in tisti dan vsi jedo star kruh. To seveda konzum kruha zmanjša. Zato pisec predlaga, da se pekomi zapove, da morajo vsak dan peči in prodajati svež kruh, ker bi se s tem zvišala potrošnja kruha, obenem pa tudi narasla cena pšenice. Na koncu članka pravi Petit, da bodo morda gospodarstveniki mizlo odklonili njegov predlog, toda po njegovi sodbi je ta načrt praktičen in bi se, če ga vlada sprejme, brez komplikacij dala zvišati cena pšenice.

Volilna borba v Nemčiji

Berlin, 8. okt. Č. Volilna borba v Nemčiji je precej mrtva. Aktivni so edino nemški nacionalci, ki imajo na razpolago, kakor vse kaže, mnogo denarnih sredstev. Izdali so za volitve geslo, da je treba vzpostaviti nemško cesarstvo. Narodni socialisti uporabljajo svojo staro taktiko ter se kažejo zmagovalce že pred volitvami. V svojih govorih naglašajo Hitler dve možnosti, da prevzamejo narodni socialisti vso oblast v državi ali pa da vlada podleže narodno-socialističnemu pokretu.

Nova japonska ofenziva v Mandžuriji

London, 8. okt. g. Zdi se, da pripravljajo Japonska nove vojaške korake v Mandžuriji. Po brzojavki iz Tokija je japonski vojni svet sklenil zahtevati kredit v višini 75 milijonov jenov za financiranje vojaških operacij v Mandžuriji. Pristanek mikada se pričakuje še danes.

Tudi Anglija pripravlja konverzijo

London, 8. okt. g. Angleški državni kancelar Chamberlain je imel na kongresu konzervativne stranke govor o novih finančnih ukrepih vlade. Chamberlain je izjavil, da se davki toliko časa ne morejo znižati, dokler ne bo novih davčnih virov. Najavil je, da se bo 1. decembra posvojilo v znesku 150 milijonov funtov, ki se sedaj obrestuje po 4 in pol odstotka, konvertiralo po nižji obrestni meri. Dalje se pripravljajo še drugi konverzijski ukrepi.

Nova petletka

Moskva, 8. okt. s. Stalin je govoril o gospodarskih nalogah Sovjetske unije ter je izjavil, da mnenje, da je proces socializacije že končan, netočno. Baš nasprotno bo vlada sedaj izvedla drugo petletko. Posebna naloga stranke bo sedaj ojačenje vojske Sovjetske unije.

Mornariška stavka v francoski luki

Pariz, 8. oktobra. V Marseillski luki je izbruhnila stavka mornarjev. Zaradi tega danes dva prekoceanska parnika nista mogla zapustiti luke. Stavka je izbruhnila, zaradi nameravanega znižanja mezd.

Cvetje, ki skriva kačo

V splošni krizi plačamo inozemstvu za cvetje 30 milijonov dinarjev letno

Ljubljana, 8. oktobra. S pisano sezono se pričanja tudi doba nageljnov. Ne onih seveda, ki se v slavi vseh vseh oken naših deklet, temveč onih, ki jih pozimi dobivamo v ogromnih množinah iz Italije. Koliko zmedemo zanje samo v Ljubljani, si lahko predčimo, če pomislimo, da so naši vrtnarji in trgovci s cvetlicami za nageljne in druge iz Italije uvožene cvetlice samo mestni občini Ljubljane v enem samem letu plačali 100.000 Din mestne trošarine. Le majhen odstotek te visoke vsote odpade na druge cvetlice, še manjši pa na one, ki o importiranju iz drugih držav, zato si pa prav lahko izračunamo, kako ogromna vsota gre samo iz Ljubljane za luksuzne nageljne v tako poštovno nam naklonjeno Italijo, da bi nas najraje zasula v svoje dragocene cvetlice.

Naša narodna zavedna mladina in naše dame se seveda tepe za te cvetlice, da so klavno zaspale vse akcije za domače cvetje. Trideset milijonov dinarjev plačamo inozemstvu na leto za ta strupeni in škodljivi nam lukaz v naših ljubečih splošne krize, ko temeljni narod, naša, mu kmetu preti smrt od gladi. Po kovčcu bomo v kratkem plačevali posamezne nageljne, iz Slovenskih goric prihajajo pretehtljive vesti, da vinogradniki prodajo liter vina po 50 para. Če je le še za picico narodne zavednosti in socialnega čuta na magistratu, mora občinski svet najmanj podesetoriti trošarino na južno cvetje in sadje, zato naj pa čim najbolj znižava davčine na domače grozdje, naše tako plemenito sadje in sploh na vse priredelke našega skrajno ogroženega kmeta! Kdor se hoče bahati s tujimi nagelji in se mu hoče pomarant, naj se kar naglo preseli tja, kjer citrone cveto in v temnem listju oranžne zlate žare, pa naj se nabaše z njimi, da se razpoči.

Najbolj zdravo sadje so jabolka, najstarejši in najbolj redilno je grozdje. Tako plemeniti so ti naši sadeži, da jih izvažamo, a mednarodni trgovinski plotovi jih zapirajo pot v svet, da se producent duši v preobilnem blagoslovu rododarne prirode, razen teh dobrot pa nima drugega, da bi dal v usta, niti da bi se s čim oblekel. Okrutno in grozno paradokso je stanje našega kmeta, ki umira v obilju. O, s tujimi nagelji nalepotičene dame, ali se ne bojite, da vam se ne razcveto krvavi nageljni na vaših trmastih glavah...

Kdor prestopi prag, kjer ponujajo tuje sadje ali cvetje, naj ne prestopi praga zavedne jugoslovenske hiše, zakaj rahel lastnega naroda je, kdor dandanes obupane, mu kmetu odjeda kruh.

Saj veseli mladini tudi pozimi ni treba biti brez cvetja! Že pred letom smo čitali, da je podjeten Blejec v Splitu uredil veliko vrtnarjo za vzgojo zgodnjega cvetja in že smo tudi na ljubljanskem trgu kupovali njegove prekrasne vrtnice za četrtino cene, ki smo jo morali plačevati za tuje.

Dosti je zemlje v našem solnčnem jadranskem paradizu in mnogo preveč je tam dolh tudi lakote, da najzavednejši naš rod izumira in se seli v tuje dežele. Država naj bi posegla vmes in organizirala bedne dalmatinske kmete v zadrugo, naši spretni vrtnarji naj bi jih pa naučili gojiti zgodnje cvetice in kmalu bi jih nedonosni in nerentabilni vinogradi izpremenjeni v cvetoči paradizi, da bi v njem cveteli tudi rumeni cekini, ki jih sedaj mečemo čez mejo.

Obrt v Novem mestu

Pred vojno je imelo Novo mesto 44 obrtnikov, zdaj jih ima pa 119

Novo mesto, 7. oktobra. Ne le trgovina, tudi obrt se je v novih razmerah v svobodni domovini kar naprej bolj razvila v Novem mestu. Omeniti bi bilo pred vsem koncesionirane obrti. Teh je bilo do prevrata priglasih 10, pod belim orlom pa se je njih število dvignilo na 54, to je za 81,5 odstotka. In od vseh teh je opustilo svojo obrt le 8 tvev in te vse po prevratu, tako da šteje Novo mesto danes 46 vpisanih koncesioniranih obrti. Izvzemši trgovske obrti, gostilne in žganje, toče, o katerih smo poročali že v sredo. To je pač lepa številka. Najčistneje so zastopani izvoški, avtomobilski, Kar 23 jih je, pet pa jih je obrat opustilo. Njihov vprozni predhodnik Fran Kodrič se je priglasi že leta 1894. Po prevratu je prvi prejel koncesijo dentist Filip Ogrič.

Močno so napredovali tudi prosti obrti. Pred prevratom komaj 12 jih je danes v obratu 33, poleg teh pa se jih je 9 še odglasilo, tako da je ta obrtna panoga pod novimi razmerami napredovala za 71,4 odstotka. Trgovski obrti in tovarne so tu seveda izvzeti. Že tam v devetdesetih letih prošlega stoletja se je kot prvi priglasi Fran Seidl z mlincem in prodajo moke. Zdaj je posebno razvito vseh vrst strojno pletenje.

Rokodelski obrti gredo s prostimi v razvoju skoro roko v roki. Napredovali so v zadnjih 12 letih za 70,2 odstotka. Pred vojno je štelo Novo mesto 44 obrtnikov, 11 jih je delavnice že do tedaj zaprlo, zdaj pa ima Novo mesto 119 obrtnikov, dočim jih je poleg njih 29 dalo mestnim židovom slovo.

Najbolje morajo uspevati modnarke in šivilje, vsaj jih je kar 20. Čevljanov ni dosti manj. Teh je 16. Krojačev ima mesto 12, mesarjev 11, pekrov in mizarjev po 7, ključavničarjev 6, brivcev in strojarjev po 5, kleparje, urarje in glasbenike po 3, kuji goveza, podobarja, pečarja, vrvarja sodlarja, kolarja, plekarja in izdelovalca otroških oblačil po 2 ter po enega klobučarja, svečarja, fotografa, steklarja, končarja, mehanika in prokajevca. Prvi se je priglasi leta 1893. mizar Anton Šek.

Da središče vinorodne Dolenjske ne trpi pomanjkanja na gostilnah, ni treba poudarjati. Do konca svetovne vojne so Novomeščani vesoljstvo po 24 gostilnah, danes jih imajo na razpolago še 37. Pa se je v vsem tem času poleg teh še opustilo 15 obratov. Število je torej naraslo nad polovico. Razdeliti bi jih na 4 hotela, 3 restorane,

Z radostjo nas je navdala vest, da so tudi naši vrtnarji pričeli široko razmnoževati in romo akcijo, da se iznebe dragega tujega blaga. Iz pomorne Holandske, ki o njej mali a prebogati njen narod pravi, da je edina dežela na svetu, ki je ni ustvaril bog, temveč si jo je sam Holanec s težkim delom priboril in izkopal iz morja, od tam so si nekateri zavedni ljubljanski vrtnarji naročili veliko množino najkakovitejših tulip in jih posadili, da nas bodo že to zimo razveseljevali s svojo plemenito obliko in bogastvom neposipno lepih barv. Srečna je ta misel, saj je tulipa prav tako pogosta v naši narodni ornametiki kot nagelj, goji se pa mnogo, mnogo lažje kot edino v planinskem zraku in višinskem solncu dobro uspevajoči domači nagelj. Tulipa je temelj bajnega bogastva Holandcev, tega malega narodika, ki vlada najbogatejšim in najplodnejšim deželim in otokom v daljnem tropskem svetu, doma si pa z grandiozno podjetnostjo in titaniskimi naporu ustvarja novo deželo — iz morja. Ko bo Zaidersko morje, ki ga sami imenujejo jezero, osušeno, bo njihova dežela še vedno premajhna za njih narod in njegovo vzorno poljedelstvo, živinorejo in največje vrtnarstvo na svetu, zato je pa njih država onstran morij mnogo večja od vse Srednje Evrope.

Zato smo to napisali, da bi pokazali, kaj zmore tudi najmanjši narod s pametnim in pridnim delom. Mali, marljivi holandski narod naj nam bo za zgled in izpodbudo, kako moramo tudi mi delati, tulipa pa opomin, da je tudi najmanjšemu narodu pomogo velika in sijajna bodočnost, samo, če sam hoče!

Zaradi uvoza čebulnic se nam ni bati nikake odvisnosti, saj so se nam Holandci že tudi v Ljubljani, zlasti pa s predavanji v kinu Matic in še bolj ob obisku holandskih novinarjev sami ponudili za učitelje in ilno vplivne pomočnike v boju za obstanek. Krasota naših krajev jih je tako očarala, da so pričeli prav uspešno propagando za naša letovišča in smo imeli tudi že več holandskih gostov na Bledu. Sicer nam se pa ni treba bati, da bi za čebulnice trajno odtekal denar iz dežele. Iz importiranih čebulnic si vzgojimo v kratkem lahko nove in jih razmnožimo, da nam uvoz ne bo več potreben. Enako je s šmarnicami, ki njih zmrznjene klice dobimo iz Holandije, da nam bodo cvetele pozimi, prihodnjič si jih pa v naših velikih hladilnicah mestne klavnice pripravimo že lahko sami, če nakopljemo dosti šmarnic v hosti, jih vzgojimo v dobri zemlji, drugo pomlad pa njih klice izkopljemo in njih rast z mrazom zadržimo do jeseni, pa jih bomo duhali že pozimi.

Letošnja sezona naj bo v znamenju tulip, zaredkega simbola osamosvojitve in narodne zavednosti! Preverjeni smo, da mladina rada poseže po njih v Ljubljani in po vsej državi, če jih vrtnarji dosti pripravijo, saj imajo tulipe tudi to važno dobro lastnost, da dobimo za ceno enega nageljnika pozimi že šopek teh doma vzgojenih najlepših in najmodernejših cvetk. Tako bodo zaslužili tudi naši vrtnarji, ki se upravičeno pritožujejo na slabe zaslužke, kdor pa hoče, si pa tulipe in druge lepe čebulnice ter duhteče šmarnice na najpriprostejši način lahko vzgoji kar sam doma, da ga razveseli z najboljšimi cvetjem že o božiču in v najhujšem januarskem mrazu.

racije, 2 kavarni, ostale so navadne gostilne, med njimi ena brezalkoholna. V celnem novomeškem srezu je 250 gostiln vseh kategorij. V njih je razpoložljivih nekako 200 tujskih postelj, od teh nad polovico v Novem mestu.

Ob zatonu prošlega stoletja so se združili vsi pripadniki novomeških vobodnih, rokodelskih in dopuštenih obrtov v kolektivno zadrugo, ki pa je že pred dvajsetimi leti zaspala. Med tem pa so pričeli že posamezni stanovi misliti na lastne zadruge in prvi so se organizirali mizarji leta 1908. Še istega leta tudi čevljarji. Zadruga rokodelskih in vobodnih obrtov je nastala l. 1911, ko je kolektivna zaspala. Krojaška zadruga kot tudi gostilničarska zadruga sta se rodili leta 1921, kovinarska zadruga leta 1928, in mesarska 1929. leta. Agilni obrtni organizator, dentist Filip Ogrič pa je pred 12 leti združil vse obrtnike v nepolitnično stanovsko organizacijo »Obrtno društvo za Novo mesto in okolice«, ki šteje danes do 200 članov ter ima še posebej pomnožniški odsek z nekako sto člani. Društveni ustanovitelj je ves čas tudi njegov predsednik ter je v okrilju tega društva s svojimi tovariši ustanovil široko banovino 13 obrtnih društev. Zveza zadrug ga je imenovala za svojega častnega člana. V narčnih Obrtnega društva je ustanovitev stavbne zadruge d. d. »Obrtni dom v Novem mestu«. Pomožniški odsek skrbi za nadaljnjo izobrazbo svojega članstva, goji glasbo in lepo besedo ter je pred kratkim razvil svoj prapor.

Vseka stvar ima svoj konec, pa ga bo imel tudi današnji težki čas. In zavetelca bo novomeška obrt in t. j. trgovina, pridružila se jima bo še industrija in lepša doba bo napočila spet nekde bogatemu trgovskemu mestu v objemu dolenjske Krike. V. P.

Moderna beračica.

— Denarja vam ne morem dati, ker ga tudi sami nimamo odveč. Imam pa ponočno obleko, ki vam jo lahko dam. Ni sicer nova in tudi ni več moderna, pa bo že dobra.

— Nič ne de, gospa, si jo dam pa prenarediti.

Pri gledališki blagajni.

Blagajnik: — Tega stotaka ne morem vzeti, ker je preveč zamazan in raztrgan. Gost: — No, veste kaj, saj je tudi dramo, ki jo nocoj igrate, kritika politično raztrgala.

Pred kazenskim senatom

Ljubljana, 8. oktobra. Mali kazenski senat delnega sodišča, razpravna dvorana 79, petek 7. oktobra, predseduje s. o. s. Mladič, vtičata s. o. s. dr. Kobé in s. o. s. Jerman; klopi za avditorij prazne, le tu in tam kakšen odvetnik študira spise za prihodnje razprave.

Na zatočni klopi Miha 8. in Lojze L. Prvi se zagovarja iz prostosti, drugi je v preiskovalnem zaporu zaradi nekega drugega zločina. Miha je v noči na 9. februarja t. l. v Mali vasi odklenil tujo sobo in vzel Maziju Francu nekaj mizarških potrebščin, obličev in podobno, skupaj z Lojzetom pa sta v noči na 15. julija t. l. vlomila v klet Skulju Jožetu v Iški vasi ter mu odnesla okoli 24 letrov vina; končno je tudi Lojze sam sunil posetniku Platnarju Janesu v Iški vasi nekaj moškega perila, ki se je sušilo ob hiši.

Ker sta obtožena vsa dejanja v glavnem skesano priznala, je dobil Miha štiri mesece strogega zapora, Lojze pa tri mesece in pet dni iste kazni.

Drugačen tič je bil France M. Vse kaže, da je bil kar nekaj vesel v preiskovalnem zaporu. Brez ovinkov je priznal, da je 5. septembra t. l. vlomil ponoči v delavnico pletilke Parcerjeve v Trnovskem pristanu in odnesel zlet, ker ni našel nobenega denarja, 13 moških pletenih jopic, ženske jopice in nekaj drobnarij, v skupni vrednosti 1900 dinarjev. Nekaj teh pletenih je France velikodušno podaril raznim pajdašem, nekaj pa jih je prodal.

Ko mu je predsednik objavil sodbo, da bo sedel pet mesecev v strogem zaporu, je France dobre volje pripomnil: »Ravno za čez zimo bo!«

Zelo pohleven in zgrevan grešnik je sedel na zatočni klopi v osebni Toneta H., doma iz Rožempla, brez stalnega bivaliča. Že več ko dve leti je tega, kar se ga je na Golniku, kjer je bil uslužben, prijel usnen kovčeg, lastne pacijente z juga, vreden 500 Din. Malo za tem pa je v Slovenski Bistrici osleparil prednico šolskih sester Kmetičevo Peregrino za 60 Din. Predstavil se ji je kot uslužbenec na Golniku in dejal, da mu je nekdo v Mariboru, kjer je bil po službenih opravkih, ukradel ves denar in naj mu posodi šest kovčegov za povratek v zdravilišče na Golnik. Toda takrat, ko mu je sestra res dala denar, ki ga ni potem več videla, je bil Tone že pohajč brez dela; z Golnika je odšel neznan kam. Nekaj časa se je preživljal v službah po Avstriji; ko so ga pa zalotili brez posla in ugotovili, da je naš državljan, so se ga znebili in poslali našim oblastem, ki so ugotovile, da ima na vesti te stare grehe.

Obtoženec je obe dejanji gladko priznal in sprejel brez ugovora kazni 3 mesecev in 7 dni strogega zapora.

Z Jesenic

— Sokol priredi drevi jutri obakrat ob 20. uri Cankarjevo dramskato delo »Kralj na Betajnovci«.

— V znamenju časa. Dasiiravno živi večina Jeseničanov v zelo težkih razmerah, prihaja dan za dnem v naš kraj mnogo prosjakov, ki prosijo milodarov ali iščejo dela. Med njimi so vseh vrst ljudje, ki jih je usoda ali lahkomiselno življenje vrglo na cesto. Te dni smo imeli kar celo tropo Turkov iz Macedonije, ki se jih ni bilo mogote otresti, zadnjič pa sta dva seljaka iz Hercegovine prodajala ovce, ki sta jih prignala poč v naše kraje. Seveda je tisti, ki mora dati, le zopet delavec, nemeščene, trgovce ali naš mali obrtniki. Oni, ki imajo, so dobro zavarovani za močnimi vrati ter jih žuvalo psi pred nadležnimi obiskovalci.

— Koroška Bela-Jarodnik. Malokdaj se kdo oglasi v »Slov. Narod« iz našega kraja. Marsikdo bi mislil da pri nas ni nič novega, a vendar se ravno pri nas izvedro dno delo. Imamo »Sokol«, ki vztrajno dela na vseh poljih telesovzgojnega in prosvetnega dela; imamo »Svobodo«, ki smotrno goji pevsko umetnost, imamo krajevno organizacijo JRKD, ki ima redno seje in sestanke, imamo celo vrsto drugih društev in organizacij, ki usposobljuje svoje članstvo na težke življenjske boje. Največ pa posveča naše prebivalstvo pažnje gospodarskim vprašanjem. Če se pelje tujec po železnici mimo Javornikov, videli pod seboj na ravnini veličko številu novih, ličnih delavskih hiš. Pred 8 ali 10 leti je bila pri nas in v Jesenicah sila trda za delavska stanovanja. Če je bilo takrat kako stanovanje prazno, se je oglašilo takoj 40 do 50 prosilcev, boj je bil hud, cene stanovanj so rastle tako, da so tvorile četrti o delavskega zahuka ali še več. Ker pa delavstvo ni zmoglo tako visokih najemnin, se je moralo omejevati na slaba stanovanja, ki so bila v podstredjih, po dvoriščih ali pa v kletih. V marsikateri kuhinji je opalo po 8 do 10 oseb. marsikje so stanovale po dve ali tri družine skupaj, kar daje misliti, kako je izgledalo v higijenskem in moralnem pogledu. Toda stanovanjsko vprašanje so rešili prvi Javorničani sami. Nič niso motedovali in tožili o stanovanjski krizi, nič niso prosjali: pri oblastih, vodeli so, da si morajo iz tega nevarnega stanja pomagati le sami. Pijunirali so v roke, zavirali rokave, prišli za delo in pritegnili pasove. Danes, po nekaj letih trdega dela, varčevanja in stradanja, pa stoji na velikem travniku dolga delavska vas s lepimi belimi delavskimi hišami. Na novo izpeljanimi ulicami in lepo urejenimi zelenjavnimi vrtovi. Seveda je večina hiš še obremenjena z visokimi dolgovi, a namesto stanovanj plačujejo sedaj kot hišni posetniki dolge, pri tem pa jim še pomagajo tudi njegovi stanovatelji. Danes zre delavec po trdem delu, velikih skrbih in težkih preteklih letih s ponosom na svoje uspehe, ker danes tu ni več krize, ni več stanovanjskih bukenj, ne stanovanjskih ko-

misti, ne navijanja cen. Danes ima delavstvo dosti zdravih in lepših stanovanj, sedaj nima več bojev za doseg stanovanj, pač pa so tu in tam že izvešeni napisi: Lepo in poceni stanovanje oddam tam in tam. Toda Javorniki raste in bo rastle še naprej, kmalu bo skupaj z Jesenicami in bo tvoril z njimi lepo gorenjsko industrijsko mesto.

Čigava so kolesa?

Trebnj, 7. oktobra. Orožništvo v Trebnjem je pretekli teden aretiralo radi nujnega suma vloga v gostilniške prostore g. Alojzija Bukovca na Veliki Loki, že večkrat zaradi tatvine predkaznovanega tatu K. R. iz Odrge pri Trebnjem. O tem vlogu smo že poročali. Aretirane vlogi vlogi in se izgovarja na vse mogoče načine. Pri zasliševanju je pa prišlo na dan, da je prodal v okolici Trebnjega v kratkem času štiri že rabljena kolesa. Orožniki so kolesa zaplenili, ker so bila ukradena neznanim lastnikom in ker aretirane nč ni mogel dokazati, odkod prodana kolesa izvirajo. Zato je orožniška stanica izdala na vse orožniške postaje obvestilo s podrobnim opisom koles v svrhu ugotovitve lastnikov.

Prvo kolo je bilo zaplenjeno v osumljenčevem stanovanju in nosi znamko Es-Ka, tovarniška št. 90.229. Ogradje tega kolesa je precej odrto, črno lakirano, zadnje kolo ima torpedo, prosti tek. Glede tega kolesa trdi osumljenec, da ga je kupil v neki gostilni v Mokronogu, kar pa se je izkazalo za neresnično. — Drugo kolo je bilo zaplenjeno v Trebnjem in nosi tovarniško št. 261.279. Kolo je črno emajlirano, krmilo ponikljano, kolo torpedo s prostim tekom. — Tretje kolo je bilo zaplenjeno nekemu gostilničarju v sosedni občini Zagorici. Kolo je znamke Puch št. 887.744. Torpedo prosti tek, kakor že prej navedena kolesa. — Četrto kolo je bilo zaplenjeno v okolici Trebnjega pri osumljenčevem svaku. Kolo je brez označbe, dobro ohranjeno, črno emajlirano, na njem je ključavnica z rdečim brušenim steklom. Sedalo prevlečeno z blagom. Vsa kolesa so shranjena v prostorih žandarmerijske stanice v Trebnjem in si jih lastniki ogledajo tam vsak čas. Ker je jasno, da gre za ukradena kolesa, se lastniki pozivajo, da se nemudoma prijavijo žand. stanici v Trebnjem.

Junaki noža

Novo mesto, 7. oktobra.

V nedeljo so imeli v vasi Bučka gasilci vesolico. Na prireditvi, ki se je vršila do poznega večera v najlepšem redu, se je okrog 22. ure izcimil med fanti preprij končno utrep, ki bi bil kmalu zahteval človeško žrtev. Na vesolico, kjer je stregel gostom pos. sin Golob Ivan: iz vasi Močvirje, je prišel tudi njegov 19letni brat Jože. Sedel je v veselični sobi za mizo in v krogu svojih znanec in prijateljev prepeval in se veselil. Med njimi je sedel tudi 22letni gostilničarjev sin Franc Selak iz Bučke, ki pa se je vedel zelo nemirno in je iskal le prilike za pretep. Ta pa je kmalu prišla. Svojo nemirno kri je ohladil nad nekim mladim fantom, kateremu je prišel deliti zausnice. Na opozorilo Goloba Ivana, da se naj pretepa vede na gasilski vesolici spodobno, se je Selak ves besen zadel na vanj. V kritičnem trenutku je priiskočil Ivanu na pomoč mlajši Jože, ki je zgrabil Selaka okrog pasu in ga odnesel na njegov sedež za gostilniško mizo.

Zadeva bi bila s tem končana, da nista bila v sobi navzoča dva stara Jožetova sovražnika Janez Kotar in Emil Kotar, sinova dveh posestnikov, ki sta na mah prišla lomiti gostilniško stole in z lesenimi nogami udrihati po Jožetovi glavi, ki je bila mahoma zalita s krvjo. Da bi se ranjeni Jože ubranil svojih srditih napadalcev, je pometil iz žepa nož. V tem hipu pa je že dobil od Janeza Kotarja močan udarec po roki in nož je odletel po sobi. Tedaj je posegel v pretep še Selak, ki je že vsemu onemoglemu Jožetu Golobu zasedil od zadaj v levo ramo nož in mu prizadel več centimetrov dolgo in globoko smrtno nevarno rano. V smrtnem strahu je fant zbral še toliko moči, da se je iztrgal napadalcem in jim ušel. Doma pa se je zgredil in oblokal nezvesten. Nezvestost se v ponedeljek prepeljala v bolnico usmiljenih bratov. Napadalc, ki so ubogega fanta tako obdelali, se bodo pa morali zagovarjati pred sodniki. —ca.

Iz Novega mesta

— Jutri vsi na Pugljevo slavnost! Moramo nam bo celo nebo naklonjeno, saj obeta nekaj. Vse mesto je alarmirano in ponovno se meščani se naprošajo, da čim najbolj okitijo svoja okna s cvetjem in razobesijo zastave. Zbirališče vseh uradov, društev in šol in vseh onih, ki se nameravajo udeležiti slavnostnega sprejema po mestu, je od 9.30 do 9.45 na Florjanskem trgu. Udeležba bo tudi od zunaj gotovo prav lepa, saj je dovoljena polovici vožnja od 6. do vključno 12. t. m. Tozadevna potrdila se bodo žigosala na dan slavlja do polnoči v kavarni »Central«. Nocoj je Pugljeva akademija v Sokolskem domu.

— Novomeški polharji so se odpravili danes popoldne v rasenske in kovevske gozdove na lov za sivimi kozuhji. Pretečno nedeljo se je mudila večja tukajšnja družba v ribniških gozdovih na zanimivem poljšem lovu.

— Francoski krošek prične spet s vojnim delom. V ponedeljek 10. t. m. se otvorijo številni tečaji, v katerih bodo poučevali profesorji gđ. Dular, Kováč in najbrž tudi Kranjec. Kot znano, je zaradi pomanjkanja učnih moči pouk iz francoščine na gimnaziji letos možno okrnjen, kar se bo na dijaštvu ka-nežna leta maščevalo. Zato naj bi vsi gimnazijci porabili to ugodno priliko ter se priglasi v tečaje. Poskrbljeno bo za pouk začetnikov iz višjih razredov osnovne šole in iz meščanske šole, dalje bo več tečajev za gimnazijce in slednjič še začetniški in nade-

ljevalni tečaj za odrasle. Učni prispevek 22 dinarjev je zmeren, osebno ker se tečajniki lahko poslužujejo tudi bogate francoske knjižnice na gimnaziji. Stariši in prijatelji mladine naj bi s svojim prispevom v francoski krošek istega materialno podprli, saj gre za naš naraščaj. Vsek tečaj bo imel tedensko dve uri pouka. Dnevi in čas se bodo določili sporazumno. Prijave sprejema gimnazijaki sluga ali pa profesor francoščine.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sobota, 8. oktobra katoličani: Brigita, Dragosta, pravoslavni 25. septembra.

Jutri: Nedelja, 9. oktobra katoličani: Dionizij, Svetina, pravoslavni 26. septembra.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Prodana nevesta.
Kino Ideal: Človek z neba (Harry Piel).
Kino Dvor: Harold Lloyd kot »Junak«.
ZKD: Goethe v filmu ob 14.30 v kinu Matici.

Šentpeterska podružnica CMD družabni večer v kolodvorski restavraciji ob 20.

Sokolsko društvo Štepanja vas slavnostni večer g. Slane ob 20. v Sokolskem domu.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: »Hrepenenje 2020«.
Kino Ideal: Človek z neba (Harry Piel).
Kino Dvor: Harold Lloyd kot »Junak«.
ZKD: Goethe v filmu ob 11. v kinu Matici.

Društvo »Sola in dom« I. redni občni zbor ob 10. v Delavski zbornici.

Delavski oder »Svobode« »Dobri vojak Švejk« ob 20 v Delavski zbornici.

Ilirija: Maribor ob 15.30 na igrišču Ilirije.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Iz Trebnjega

— Iz seje TO. Predsinočnjim se je vršila redna seja tehničnega odbora Sokolskega društva v Trebnjem. Sejo je vodil odborov tajnik namesto obolelega brata načelnika. Po otvoritvi in ugotovitvi sklepčnosti je tajnik prečital dopis načelnikov odnosno poročilo načelnika, ki se radi težje boleznimi ni mogel udeležiti seje. Poročilo je bilo glede tehničnega dela sprejeto, ostali deli se bo pa odstopil upravnemu odboru v rešitev. Umik zimske telovadbe se je določil. Člani imajo redno telovadno uro vsak torek in petek od pol 20. do 21. Članice ob sredah in četrčkih ob isti uri. Zenska in moška deca, kakor člani in članice od 17. do 18. popoldne. Dela v telovadnici so končana. Telovadnica je očiščena in napravila najlepši vtis res vzorne in higiensko urejene telovadnice. Društveni TO naproša zbor društvenih načelnikov, ki bo v nedeljo na seji mirenškega sokolskega okrožja na Mirni, da se izjavi o prihodnjem jubilejnem letu Sokolskega društva Trebnje, za župni zlet novomeške sokolske župe v Trebnjem. Vsi sklepi zadnje odborove seje so bili izvršeni. V tehnični odbor je kooptirana na novo prajavljena članica sestra Marija Nerima. Na predlog nekoga člana, da se ustanovi pod okriljem društva smučarski odsek, je bil z vsemi glasovi odklonjen. Prihodnja seja bo v novembru.

— Nepristano deževje. Že več dni dežuje. Deževje je tako močno, da škoduje predvsem vinogradom in dozorevajočemu grozdju. Vinogradniki so primorani pričeti s trgatvijo takoj, čim nastane lepo vreme, ker bo sicer vse razpokalo in gnilo. Občinski odbor je sklenil, da se prične splošna trgatve po 10. oktobru. Ker pa je nastopilo neugodno vreme, bo pričetek trgatve takoj, čim se vreme izboljša.

— Hvaležen tat. Včeraj je prenočeval neki neznanec v hlevu g. J. Z. Bil je menda brezposelni in pot ga je zanesla tudi v Trebnje. Po prespani noči je bil že zgodaj jutraj na nogah in se je hvaležno poslovil. Kmalu je vstal tudi gospodarjev sin. Ko je iskal svoje čevlje, je začuden opazil, da so izginili. Takoj je padel sum na neznanega nočnega gosta in pričelo se je zasledovanje v okolici. Po daljšem iskanju so ga res našli, pri njem pa ukradene čevlje. Priglasi so ga nazaj v Trebnje. Po res dobri lekciiji in zasluženem plačilu so ga izpustili. Vendar se je po neznanec vrnil in izjavil začudenemu gospodarju, da mu je hvaležen tudi za zausnice, ki jih je prejel, češ, da je bila to njegova prva tatvina in da ne bo nikoli več kradel. Za zajutrek je prejel še skodelico kave in 2 Din na pot in zadovoljen je odšel zopet v svet.

— Igra. Prosvetno društvo v Trebnjem priredi jutri igro »Graničarji«. Vabljeni.

Iz Mokronoga

— Četrtkova sejnica kakor se imenuje sejski dan vsak prvi četrtek v mesecu, je bil zaradi obilnega dežja bolj klavren. Prodanih je bilo nekaj prašičev, kupčije so seveda zalili ob likofu s portugalko, ki je znana delikatesa naših gostiln zlasti zaradi nizke cene od 6—8 Din liter. Najboljša plača se toči po 10 Din, cenejša pa tudi po 5 Din. Sploh se pri nas zelo poceni živi. Tujec se začudi v elitni gostilni a la Sandi ali Deu, prvovrstno kosilo 8—10 Din. Vele-mestno urejene sobe že od 10 Din dalje. Sedaj se začneja trgatve in z njo veselo življenje po zidanih ki jih prav radi posejajo Ljubljanci. Ob moštu se zbijašo šale, polne zdravega humorja in pesmi, zlasti šaljivih stihov opevajočih »pasjo ljubezen« ljubljanskih posestnikov zidanic. Vsek Mokronožan je vesel tip zase, humorist in satirik, pri vsem tem pa prestrljiv in dobrosrčen. Zadnje čase se živahno trguje z vinom in grozdom. Cene grozdju od 1 Din 50 naprej. Mošt od 2.50 Din navzgor. Stare zaloge je izpraznila suša.

Spiritisti.

— Praviš, da se vam je prikazal Beethoven? Kaj je pa dejal?

— Prosil je njegovo ženo, naj nikar ne igra njegove sonate.

Delu čast in priznanje

K 60 letnici vzornega staroste štepanjskega Sokola Franceta Slane

Ljubljana, 8. oktobra.

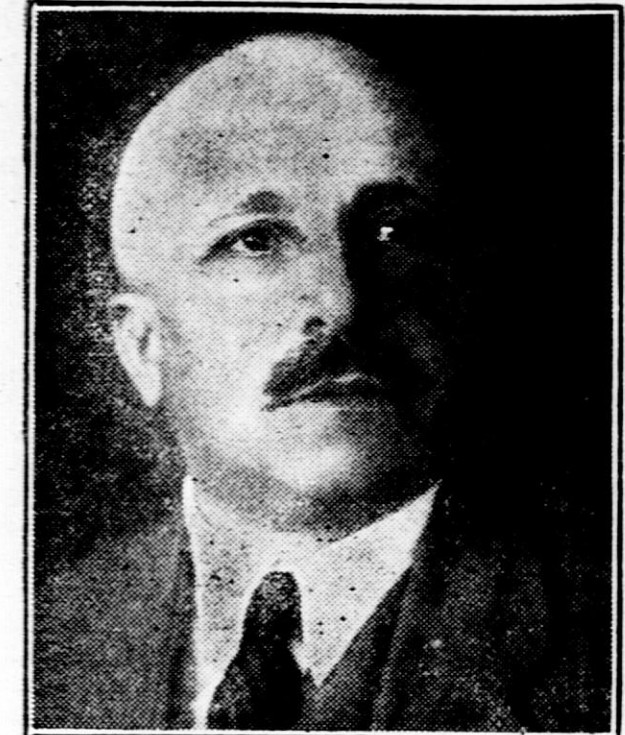
Štepanja vas bo nočjo praznovala: pevsko društvo »Sava« priredi podoknico svojemu predsedniku in Sokolsko društvo častni večer svojemu starosti — bratu Francetu Slani. Poznamo Štepanjce. Mirni so, delavoljni, narodno zavedni, drug za drugega, kakor bratje in sestre v dobri skladni družini. Delajo, zato so tudi radi veselili. In veselje bodo tudi nočjo. Zakaj to bo praznovanje njihovega uspešnega nacionalnega, sokolskega in prosvetnega delovanja, — to bo počastitev tistega, ki jih

rednika, veselo so se ga oklepali fantje, ustanovili je v svojem polku društvo slovenskih podčastnikov. Ko pa je odločil vojaško suknjo in prestopil v državno službo, se je svobodno in navdušen posvetil narodnemu delu. Osvobodil ga je razmah sokolske ideje, že leta 1893. ga najdemo v prvi vrsti novomeškega Sokola. Dober in zrel začetek v dolinski metropoli! Potem je bil premeščen k okrajnemu glavarstvu v Postojno. Bili so to zlati časi prerajanja notranjskih Slovencev. Živo vemo se je brat Francet Slana lotil dela pri tamšnjem Sokolu in ostalih narodnih društvih, ki so se v znatni meri baš po njegovi zaslugi tako razcvetela, da je njihov napredek z zanimanjem zasledovala vsa narodno zavedna Slovenija. Prišli so težki časi svetovne vojne — in tedaj je br. Francet Slana v polni meri izvrševal, kar mu je nalagala poštna slovenska vest: Kot vojaški referent je premnogič močnim in fantom rešil življenje, pomagal vdovam in sirotam. Povprašajte se danes v Postojni in tam okrog — kar je poštnjakov, vsi se hvaležno spominjajo Franceta Slane.

Pa je minila svetovna vojna, a ni še bil konec njenih grozot. Umakniti se je moral iz Postojne tudi Francet Slana, prišel je v Ljubljano. Zrel mož je tu pognal korvine in je danes pred nami kakor mirno šumeč hrast, da kakor hrast. Zvesto je izprva služil Sokolu na Taboru, že v letu 1922. pa je postal opora mladega, čiliga štepanjskega Sokola. Bil mu je blagajnik in tajnik, zacelil je rane v blagajni in društvu samemu in tako se je do najdostopnejšega zrna preruševal samo po sebi, da je br. Francet Slana bil letos soglasno izvoljen za starosta Sokola v Štepanji vasi. O, pri tem naj le posežemo še za tri leta nazaj: Ob preporodu našega Sokolstva v SKJ je bilo br. Slani poverjeno mesto blagajnika Ljubljanske župe — in vršil je funkcijo, dokler je le mogel. Ko je slednjič pod težo svojega dela domala omagal, je prosil za razrešitev, vsevilj pa je član župne uprave.

Nerodno je povedano, toda res je: na vseh koncih in krajih je br. Francet Slana odobrnik ali vsaj član narodnih, obrambnih, humanitarnih društev. Kje si le vzame čas, je vprašanje, ko je tudi kot banovinski tajnik zglede delavec, najbolj priljubljen tovariš, zelo spoštovan od vseh svojih predstojnikov!

Naj bo kakorkoli, oči brata Franceta Slane nam sijejo toplo prijateljsko, njegov značaj je pred nami neskaljen, njegovo življenje leži pred nami kakor čista dlan najiskrenejšega delavnega prijatelja, moža. Zgleden oče svojih družin, zvest svojim načelom v delu za širok krog svojih sodelavcev in s tem za domovino, praznuje mladostni čil svoj šestdesetletnik. Naj zdravstvuje v krogu in na čelu štepanjskega Sokola!

ravna in vodi, — častni večer banovinskega tajnika br. Franceta Slane, ki bo jutrišnjo nedeljo praznoval 60. obletnico svojega rojstva.

Vemo, predobro vemo, kako velik je ponos štepanjskih Sokolov, da imajo takega starosta. In da jim ne bo v zamero, če ga iz njihove tihe idile postavimo v ospredje kot vzornega, polnega moža, na katerem se lahko zgledujejo vsa naša društva. Poznamo in spoštujemo tudi skromnost brata Franceta Slane, ki občuti vsako besedo hvale in priznanja kakor otek, da je še premalo storil preko meje tistega, kar zmore. — Tu pritiče beseda nam: Že celih petindvajset let je br. F. Slana naročnik »Slovenskega Naroda«. Nasproti tako zvestemu prijatelju ne zadržujemo svoje dobre sode, zlasti še, če je je vreden v tako polni meri, kakor stoprav on.

V Borovnici mu je tekla zibelka. Starši so ga posvetili trgovini, ali v tistem mladeniču je plapolala močna želja po šoli. Izobrazil jo, po močni dejavnosti. Potem so prišla vojaška leta. Služboval je do na-

Ing. Janezu Jezeršku v spomin

Kranj, 7. oktobra.

Lep dan je bil 29. avgusta. Polna je bila solnce sobica na Golniku, ko smo Te obiskali, da Ti voščimo za Tvojo god zdravlja, ki si ga pred letom dni s trdno vero pridelal sem gori lekat. Vesel si bil nas in pesmi, ki smo Ti jo prinesli za veselje. Pozabil si na muke in trpljenje in si bil vesel in dobre volje z nami kot nekdaš. Celo peti si pomagal. Vem, da nisi mislil, da poješ zadnjič. Tudi takrat ne, ko si de-

jal: Fantje, mnogo smo jih prepele skupaj. Jaz jih ne bom več. — A tudi mi ne. Pri srčno smo si segli ob slovesu v roke in si voščili svidenje, trdno prepričani, da boš še med nami v vselejšnji družbi in prihrki. V resnici smo se videli zadnjič.

Točno mesec dni potem. Jesen, komaj trideseta v Tvojem življenju. Narava se je kopala v zlatem solncu in tudi Tvoja sobica ga je bila polna. Tedaj je pristopila k Tvojemu vzglavju bela žena in Ti zašepetala na uho: zadnja! Trpel si in dotrpe! Zdal zatisni oči in si odpočil. Zarki trideset prvega pomladnega solca bodo vzbudili k življenju cvetke iz ruše, pod katero mirno počivaš...

Zalostno so peli 1. oktobra šmarski zvonovi, tako žalostno, kot bi vedeli, da pojo Tebi, Janez, zadnjič v svojo. Dve tretjini svojega življenja si jih poslušal ob veselih in žalostnih priklakah in z njimi pel. Zdal Te bodo pogrešali. In še bolj mi. Kako bi Te ne, ko smo preživeli skupaj toliko srečnih ur, z veseljem in radostjo v srcu, s pesmijo na ustih. Ves, tam v šoli sameva zdaj harmoniji. V tisti sobi, kjer smo sleherni popoldan prepevali, da smo ob neštetihi priklakah obogatili z lepoto naše pesmi srca premnogi. — Razteplo nas je pred leti življenje. A kadarkoli smo varili skupaj, smo zapeli prav tako kot nekdaš. In zdaj? Zamrl je Tvoj glas. Ne bo Te več nazaj. Tvoja noga ne bo več stopala med zelenimi tratami tam pod šmarjeto in Sv. Jožtom. Nič več ne boš

stopil v tisto prizidano kamričo tam pri Sokolskem domu, ki je varkala v svoje stane toliko lepih, včasih razposajenih pa tudi trudnih večerov, v tisto kamričo, ki hrani polovico naših skupnih spominov. A čeprav Te ne bo, pozabljen ne boš. Sveti spomin si postavil sebi v njej, ki ga ne moreš ponesti s seboj. In prav takega svetla spomina kakor oder, prav takega hrani nate sejna soba, kjer si preblij nešteto prostih ur, ko si iz nič ustvarjal knjižnico Sokola. Zato vem, dragi Janez, da se nisi čutil, ker se nas je toliko zbralo oni dan na Gašpetu, da se popelje mo v Ljubljano in Te spremimo tja k Sv. Križu. Prav tedaj so Te pripeljali mimo in mi smo Te spremili vse od tam, kjer si živel in delal z nami dve tretjini svojega življenja. — Težko je bilo slovo Tvoje družinice od Tebe, ko so Te naložili na voz pred Tvojim novim domom in je turbo odjeknila Višred v solnčen jesenski dan. Nastopil si zadnjo pot na njo miru in pozabljenja. Dolga vrsta sorodnikov, prijateljev, znancev, sošolcev in kolegov je stopala za Tvojo krsto in Te spremlila do svežega groba, kjer so se pevc — prijatelji poslovali od Tebe s pesmijo Gozdič je že zelen. In ko je odjeknil med križi zadnji akord, je stopil k odprtemu grobu Tvoj najboljši prijatelj in sošolec inž. Lukovšek in se poslovil od Tebe tako lepo, da se je slehernemu orosilo oko. — Za njim Te je pozdravil sošolec iz Brna prof. Stupica, ki Ti je izročil približek Tvojega profesorja iz Brna dr. Vička — cvetje na grob. In ko Ti je spregovoril v slovo še razvneti dr. inž. Hočevar, so pričele padati prve gredle na Tvojo krsto. Zdal spliš pod njimi in sanjaš. Odpočil se Janez, po velikem trpljenju.

Rodil se je inž. Janez Jezeršek 29. avgusta 1902 v Kranju iz ugledne rodbine Jezerškove. Svoja mlada leta je preživel pri svoji stari Schifferjevi mami v Strazhcu. Ljudsko šolo in gimnazijo je obiskoval v Kranju, elektrotehniko pa je dovršil na visoki šoli v Ljubljani. Na brnški tehnik: se je pozneje specializiral za tekstilno stroko. Svojo prvo službo je nastopil pri Elektri d. d. v Ljubljani, potem pa je služboval na Obrtni šoli v Ljubljani, na Tekstilni šoli v Leskovcu in je bil na zadnje obratovnice elektrarne v škofiji Loki. — Po končanih študijah si je ustvaril mirno družinsko življenje z gđ. Pavlo Skubčevico iz Šiške, iz katerega ga je 29. septembra prerano izrgala kruta smrt. Poleg gospe in sinčka Pavlička ter sorodnikov žalujejo za njim prijatelji in znanci, ki jih je obilo čmel.

Mir njemu — preostalih naše sožalje!

Na policiji.
»Oprostite, gospod komisar, včeraj sem prijavil, da mi je bila ukradena ura, pa prijavo preklicujem, ker sem uro že našel.«

»To ne gre, gospod, za to je danes že prepozno. Sicer smo pa lopova, ki vam je uro ukradel, že izsledili in zapeli.«

Otvoritev smuške koč na Rožci

Če bo ugodno vreme jutri, če ne pa prihodnjo nedeljo bo svečano otvorjena nova planinska postojanka

Jesenice, 7. oktobra.

Rožco s Petelinom in Babo pozna danes že skoro vsak smučar na Gorenjskem zaradi njenih krasnih smuških terenov, ki nudijo sportniku najlepšo priliko, da se izveža v vseh panogah smučarske tehnike. Rožca ima tudi mnogo obiskovalcev spomladi in poleti zaradi svojega krasnega razgleda dole do Ljubljane; Triglavsko pogorje vidiš pod seboj v vsej njegovi močestnosti. Rožca se odlikuje s svojo bujno planinsko floro. Tu najdeš največje in najlepše narcise, murke, planike itd.

Ze lanske zimo je jeseniška podružnica T. K. Skale vzela v najem kuhinjo pastirske kočbe od gospodarskega srenjskega odbora na Jesenicah. Skalaši so kuhinjo preuredili v smuško zavetišče. Seveda se je takoj pokazalo, da je to za Rožco pretesno, premalo. Napravili so zato letos poleg pastirske kočbe novo kočbo, ki bo nudila vse udobnosti tudi najbolj razvajenim sportnikom.

80 letnica gospe T. Svetčeve

Litija, 8. oktobra.

Jutrišnjo nedeljo bo praznovala v Litiji osemdesetletnico rojstva gospe Terezije Svetčeve, vdova po pokojnem litijem notarju, slovenskemu politiku in ustanovitelju Ciril-Metodove družbe Luki Svetcu. Ni je skupščine CMD, na kateri ne bi bila pri-

sotna tudi plemenita gospe Svetčeva, dosledno zvesta delovanju svojega blagopokojnega soproga. Baš po njeni zaslugi je litijska podružnica CMD izredno delavna, kar se je pokazalo ob letošnji skupščini v Slovenski Bistrici, ko je bila litijska podružnica zastopana s 25 delgati. Ze leta 1928. je bila gospe Svetčevi poklonjena diploma častnega članstva CMD. Po zaslugi, če le komu!

Toplo pozdravljamo čestito jubilejanko in ji želimo zlato jesen življenja!!

Fotoamaterji na Dolenjskem

Ljubljana, 8. oktobra.

Složno sodelovanje vseh činiteljev za porast tujkega prometa na Dolenjskem kaže že prav lepe sadove. Prošlo nedeljo pa so pohiteli ljubljanski fotoamaterji iz agline Gregoričeve šole k izviru Krke, v Žužem-

berk, na Muljavo, v Stično in k drugim krasotam tega valjivega sveta, znanega zlasti iz Jurčičevih spisov. Ljubljanskim tovarišem so se pridružili še fotoamaterji iz Litije n Novega mesta. Fotoamaterji, ki jih je bilo nad 200, so bili posebno v Žužemberku naravnost triumfalno sprejeti. Pričakoval jih je številen narod, godba, dobrodošlica pa jim je izrekel predsednik tujako-prometnega društva, žužemberški šol. upravitelj g. Franc Mervar, ki ga vidimo tu na sliki, za iskrene besede

V rokah Skalašev-kuhkarjev so zapele sekire in žage in zamajali so se vrhovi vitkih smrek. Sami so naklajali deščice za obhajenje sten, doli od Sv. Križa so nosili deske in bruna, ki so jih dobili od g. Čuferja v zameno za posekane smreke. Tovariš Andrej Čufer ml. je s tovarišmi Bogatajem v par mesecih postavil prijazno kočbo, ki stoji 1352 m visoko v Karavankah. Koča je dobro opremljena, notranjost in zunanost ji nudita ono domačnost in priklupljivost, da na mah spoznaš delo iz ljubljani in navdušenja. Kuhinja, kjer so tudi skupna ležišča, ostane še nadalje v pastirski koči, tako da je nova kočba le prenočišče, ki razpolaga z 42 ležišči.

Marsikateri jeseniški Skalaš je žrtvoval ves prosti čas, vse proste nedelje, da, celo vse poletje za svoj dom na Rožci. Kako so ga vabile stene očaka Triglava, toda on je ostal pri lopeti in krampu na Rožci. Popraviti je bilo treba temeljito poti in nedaleč od kočbe so napravili celo novo, široko pot ter vsa pota na Rožco na novo markirali.

Skalaška kočba na Rožci bo oskrbovana pozimi in poleti; nudila bo zelo poceni prehrano in prenočišča vsem obiskovalcem. Ugodno je tudi za smučarje, ki se pripeljejo z vlakci, ker so z Jesenic v dveh urah na krasnih smuških terenih.

Svečana otvoritev in blagoslovitev kočbe v nedeljo, 9. t. m. ob 11. dopoldne; v slučaju slabega vremena se bo vsipila otvoritev prihodnjo nedeljo ob istem času. Vozil bo turistiški vlak.

so se mu zahvalili: za Ljubljance g. Beno Gregorič, vrli iniciator izleta, za Novomeščane učitelj g. Vinko Pirnat, za Zasavje pa litijski učitelj g. Jože Zupančič. Vse dan je armada fotoamaterskih ostrorelcev lovila motive na plošče in je bilo izdelanih okrog 2000 posnetkov. Zgovorno sliko o nedeljskem izletu prikazuje zbirka slik, ki je v izložbenem oknu Gregoričeve trgovine v Ljubljani, Prešernova ulica 5. Izdelki naših fotoamaterjev naj prikažejo lepote Dolenjske, ki stopa na čelo zanimivosti iz naše domovine zlasti zdaj ob času trgatve.

Sokol

Moški naraščaj Sokola II

Naraščaj Sokola II. se sicer kvantitativno ne more primerjati z ostalimi večjim sokolskimi društvi v Ljubljani, vendar pa se po svojem poznavanju in razumevanju jedrnih osnov sokolstva lahko meri z vsemi. To pa deloma zaradi vnetega prizadevanja svojih voditeljev, ki znajo s svojim razumevanjem vseh mladih fantovskih težav vzbuditi pri fantih zanimanje do sokolske ideje in ljubzen do sokolskega dela, deloma pa je naraščaj sam zaslužil in spoznal pomen političnega in kulturnega dela, ki ga vrši sokolestvo med našim narodom. Zato je poziv brata voditelja, da se ustanovi naraščajski voditeljski zbor, našel pri vseh popolno razumevanje. Naraščajski voditeljski zbor, ki je sestavljen iz 8 starejših naraščajnikov, je kmalu začel s svojim delovanjem pod nadzorstvom voditelja brata Kebra. Priredil je tri prav lepo uspele predavanja, dve izmed njih s skiptičnimi slikami in več kratkih nagovorov. Vse to se vrši po skrbno sestavljenem programu, po katerem bo tudi bodoče delo moškega naraščaja uravnano, zato ga tudi omenjamo.

Hočemo pomagati vodniku: pri vodstvu telovadcev in prireditelj; to je pri sestavi telovadnega reda, pri vodstvu telovadnih ur, pri sestavi vrst za tekme in nastope, pri kontroli vezbanja, pri prirejanju izbirnih tekem in izletov; pri prosvetnem delu, to je pri določanju in izvedbi predavanj ter priložnostnih nagovorih, dalje pri evidenci strokovne knjižnice in propagande sokolskih članikov. Hočemo voditi točno statistiko obiska telovadnih ur, udeležbe pri nastopih, udeležbe pri tekmah in uspehov pri tekmah. Hočemo se samovzgojiti; hočemo se navaditi reda privržnosti čut dolžnosti in navaditi se skupnega dela. Hočemo propagirati sokolsko misel. Hočemo napolniti naše telovadnice.

To je določen program, ki jasno priča, da se voditeljski zbor docela zaveda naloge, ki si jo je nadel. Poleg tehničnega dela, saj mora naraščaj uveljaviti več točk na društveno akademsko, ki do v februarju leta 1933 v proslavo 25letnice obstoja društva, si je zacrtal naraščaj tudi veliko prosvetno delo, saj se je sklenilo, da mora prirediti mesečno najmanj tri predavanja in vsako tretjo telovadno uro nagovor. Predavanja bo oskrbel deloma Zveza kulturnih društev, ki je šla že lani na roko, deloma pa sokolski delavci, ideologi, ki bodo tako vpeljali naraščaj, in ostalo članstvo v sokolsko ideologijo. Lepo vreme, ki bi se naraščaju še nudilo, pa bo izrabili za izlete. Jutri bo na Golovcu »Lov na liscece«, »Zavzetje taborac«, »Sele in druge godne igre. Zdravo! K. S.

— Otvoritev Sokolskega doma na Koprivniku. Agilno Sokolsko društvo Koprivnik odprlo jutri svoj Sokolski dom. Na to svoje domače slevje vabi vsa bratska društva, da se po možnosti odzovejo in pridejo v našo lepo planinsko vas, da skupno otvorimo najnovejšo sokolsko trdnjavo, ki bo žarišče telesnovzgojnega, prosvetnega in nacijskega dela. Vsi, ki nameravate udeleževati pri naši slavnosti bodite kot telovadci, pevci ali kot planinci in izletniki, poslužite se turističnega vlaka, če bo še volil, ako ne, poslužite se sokolskih železniških ugodnosti na osebnih vlakih s tem, da

Z ODOL-om si ohraniš zobe zdrave ter razkužuješ ustno in vratno duplino.

se vas zbere v enem ali dveh društvih vsaj po 10 in si preskrbite običajno uverenje o 1 svojih društev in imena izletnikov napišite na običajno polo. Izstopite na postaji Nomenj, odkoder pridete po položni poti v 70 minutah na Koprivnik. Parola vseh Sokolov, osobito telovadcev in pevcev naj bo: Vsi jutri na sokolsko slavo na Koprivnik.

Predavanje o Prokletiji

Ljubljana, 8. oktobra.

V ponedeljek dne 10. t. m. otvorila SPD in turistiški klub »Skala« zimsko predavalno sezijo. Dr. Branimir Gušić iz Zagreba, že znan ljubljanskim planincem po svojem odličnem filmu »Durmator«, ki je bil lani predvajan v Ljubljani, bo govoril o svojih turah v Prokletiji. Tako se imenuje planina na jugu naše države, na albansko-jugoslovenski meji. Ze samo ime gorovja nam pove, da so to težko pristopni, odlični samotni kraji, daleč od prometa in civilizacije. Prokletija predstavlja tudi danes še po večini belo liso na karti Evrope in je edino neraziskano in neodkrito gorovje evropskega kontinenta. Severni areal tega sistema spada pod jugoslovensko oblast. Dr. Branimir Gušić je v družbi svoje soproge g. M. Heneberg Gušić in inž. E. Trepperja leta 1931 prepotoval gorovje ob naši državni meji ož Metohije do Gusinja. Ob samostanu Visoki Dečani, na robu Metohije, se je povzpela v masiv Djerovica, ki doseže v vrhu Vj. Djerovica (2656 m) svojo najvišjo točko. Ta vrh bo bržčas tudi najvišji v Prokletiji, ako ga ne presejajo še ne preiskani in nepoznani vršaci v albanskem delu Prokletije. Vedno ob meji je potoval dr. Gušić od Djerovice na Maja Rops (2502 m), Maja Špatit (2207 m) v predel Košutice in na sedlo Čaf Bor (1858 m), kjer je ostrga geološka meja med skriljastim pogorjem na eni, in izrazito apneniskim gorovjem na drugi strani. Kot prvi planinec in geograf je preiskal nadalje kraški masiv Bjelica v vsej njegovi dolžini ter se dvignil na najvišji dcegljivi vrh v tej kupini, Maja Rosit (2522 m). Iz visokih sedel v področju Bjelice se mu je nudil pogled prav v srce Prokletije, v globoko sotesko nepoznane Valbone. Nasproti onstran globokega kanjona te soteske se je dvigala skupina Bjška Krajsničica s najvišjim vrhom Maja Hekurave (višina nepoznana). Tako Bjelica kakor tudi Bjška Krajsničica, nadalje prekrasno Maja Jezerce s svojimi zamrznjenimi jezerci, nudijo nepoznane slike veličastnega velegorja.

V opisane pokrajine nas bo vodil predavatelj dr. Gušić. Okrog 120 skiptičnih slik bo nazorno ilustriral njegova izvajanja. Ljubljanski planinci, pridite in oglejte si najlepše pogorje na skrajni meji naše domovine.

Sokolski Polšnik se zahvaljuje

Polšnik, 4. oktobra.

Prvi javni nastop najmlajše sokolske čete na Polšniku pri Litiji se je končal v nedeljo 2. t. m. z najlepšim uspehom. Povdariti moramo, da so k temu uspehu predvsem pripomogla bratska sokolska društva Litija-Smartno, Zagorje, mladi pevci učitelja g. Koprive, ter nebroj imenovanih in neimenovanih dobrotnikov, ki so gmočno in moralno tako požrtvovalno pomagali. Požrtvovalno delo za podvig Sokola na Polšniku je bilo zadnje dni pred prireditvijo kot krepak utrip enega srca treh bratskih društev iz Zasavja. Sokol Litija-Smartno je kot prireditelj propagandnega izleta na Polšnik pod vodstvom litijskega prosvetarja učitelja br. Vidica storil več kot svojo moralno dolžnost. Njemu in njegovemu drugu iz Zagorja, dragemu bratu učitelju Matku Šulinu, ki nas je zabaval z družinico bednih zagorskih Sokolčev — najtoplejša zahvala! — Da pa se je Polšnik na vse grlo smejal — no, tega je kriv br. B. Pečnik iz Litije, s svojo odlično igralsko družino, ki nam je podala »Mustaste muzikante« odlično. Globoko nas je ganila pesem »Pozdrav Polšniku«, pesnitev br. učitelja Jožeta Zupančiča, ki jo je tako lepo povedala Sokolčica Ljubica Cererjeva iz Litije.

Našo preprosto prireditev planinskih Sokolov so posetili tudi odlični gostje iz vsega Zasavja: srečni načelnik g. Podboj, banski svetnik g. Guido Birolla, notar g. dr. Grašič, predstojnik sodišča g. Turatto — skoro vsi s soprogami in še mnogo drugih ljubih obiskovalcev Polšnika.

Polšnik se vam divi. Sokoli, Sokolice, Sokolčki in Sokolčice! S svojim prisrčnim obiskom in odličnim nastopom ste zanehtali nove iskre v srcih naših Sokolov iz Polšnika, zato prejmite najiskrenejši planinski — Zdravo!

Za polniške Sokole — Kunstler Ela.

Ne da se odgnati.
— Čuj, prijatelj, že teden dni si moj gost; ali se ne bojiš, da bo tvoji ženi in otrokom dolgčas po tebi?
— Saj res, kar brž jim piši, naj še oni pridejo.

Po filmskem svetu

Nova pogodba

Grete Garbo

Skrivnost bodočnosti Grete Garbo je odkrita. Podpisala je novo pogodbo s filmsko družbo Metro-Goldwyn-Mayer, ki ji garantira letno plažo od 170 do 200.000 funtov sterlingov, torej nad 25 milijonov Din.

po številu tednov, ki bo v njih igrala. Prihodnja njena vloga bo v drami »Kristina«. Gre za švedsko kraljico Kristino, hčerko švedskega junaka Gustava Adolfa, ki se bo letos v novembru praznovala 300letnica njegove junaške smrti v bitki pri Lützen. Gustav Adolf ni imel sina in zato je vzgojil Kristino kot fanta. To je dobrodošla prilika za Greto Garbo, ki zelo rada nosi hlače. Pozneje je Kristina prestopila v katoliško vero in je živela v Rimu, toda še daleč ne kot svetnica. Bila je navdušena jahatnica, kar je zopet dobrodošlo Greti Garbo, ki tudi rada jaha.

Zdaj je tudi prišlo na dan, zakaj je Grete Garbo zapustila Hollywood. Ni bila namreč zadovoljna s siromaštvom snovi filmov, ki je morala v njih nastopati, ravateljstvo družbe je pa smatrala zadnja tri leta naravnost za grozno.

Anekdote o Adeli Sandrock

Ko je svoje čase Adela Sandrock žela velike uspehe po dunajskih gledališčih, jo je nekoč naprosil ravnatelj podeželskega gledališča, naj pride knjemu gostovat. Ker le ni hotel odnehati, je Adela privolila.

Za prvo gostovanje je bila napovedana »Marija Stuart«, ena Adelinih najboljših vlog. Ze pri preizkušnji, ki je bila dopoldne pred predstavo, je doživela Adela nekaj, kar jo je skoraj vrglo iz ravnotežja. Ravnatelj, ki je dramo tudi režiral in igral vlogi Burleigha, ji je resno predlagal, naj bi priložila Schillerjevi drami še šesto, nemno dejanje.

Izmislil si je zelo učinkovit konec. Ko bi priložila Schillerjevi drami še šesto, ne odru morišče in krvnika s sekuro. Marijo bi v svečanem sprevodu privedli. Ko bi zagledala morišče, bi se morala zgroziti in se opoteči, nato pa bi položila glavo na knalo in krvnik bi dvignil sekuro. Takrat bi zastor padel.

Adela Sandrock je bila sprva vsa iz sebe, ko je čula o tej novovrstni »dramaturški obdelavi«, potem pa je hotela gostovanje odpovedati in pobegniti. Šele ko ji je ravnatelj zagotovil, da njej na ljubo svojega šestega dejanja ne bo dal igrati, jo je prepričal, da je ostala in nastopila.

Ravnatelj pa je zmejeval z glavo in dejal svoji ženi: »Ti umetniki iz Dunaja so čudni ljudje. Pri nas je bilo šesto dejanje ljudem vselej tako všeč...«

Toda pri naslednji — poslednji — predstavi je Adela doživela še drugo presenečenje. V drami je igrala vlogo ženske, ki bi morala pripraviti svojo soprogo do tega, da bi se odrekla možu, ki sta ga obe ljubili. To bi dosegla s tem, da bi prinesla na oder svojega enoletnega otroka in svojo nasprotnico z materinsko ljubeznijo ganila.

Pri skušnji eo otroka, ki ga niso imeli pri roki, »markiral«. Nadomestili so ga z zavitekno perila. Pri predstavi pa — Adelo je skoraj zadela kap — je namesto enoletnega dojenčka, ki bi ga morali na oder primesti, priskakljaj izza kulise petleten smrkavec. Adela, ki je od jeze pod šminiko prebledela, je vzela otroka po predpisih v naročje in vprašala z ganjenostjo v glasu: »Ali je fantek?«

Adela Sandrock je igrala v nekem filmu z mlado igralko, ki po svoji nadarjenosti ni

bila dosti prida. Imela je pa še lepo navado, da se je povsod hvalila in povzdigovala.

Adela, ki prevzetnih ljudi ni marala, jo je že dolgo postrani gledala. Ko pa se je nekega dne gospodična apot hotela napraviti imenitno in je rekla: »Ne vem, danes se pa kar nisem mogla zneiti. Tako slabo se nikdar nisem igrala.« Nato ji je Adela odvrnila: »Meni pa se je zdelo, da ste igrali tako kakor zmeraj!«

V govorečem filmu »Lepa pustolovščina« bi morala reči Adela Sandrock v nekem prizoru svoji nečakinji (Käthe Nagy) o njem mlademu možu Wolfu Albachu Rettyju tele besede: »Fant je prikupljiv!«

V odmoru po tem prizoru je Wolf Albach-Retty dejal Adeli pri malici, da bi bilo zelo lepo, če bi se poljala z njegovo materjo Rozo Albach-Retty, ki je tudi znana dunajska igralka, v Dunajski gozd. Pripravil je, da bi se rad pridružil. Sedel bi pa kar pri kočijažu.

Adela ga presunljivo pogleda in mu reče: »Wolf, res ni lepo, da mi tako grdo očitaš leta. Zai mi je, da sem rekla v filmu, da si prikupljiv fant. Privatno tega ne bi mogla ponoviti.«

Albach-Retty je bil sprva presenečen. Šele ko so se drugi začeli posmehovati in je opazil, da »Sandrockova teta«, ki ga je poznala že od mladih let, ne misli tako resno, kakor je pričal njen jasni pogled, se je začel smejati še on.

Ery Bos

Ufa je letos angažirala celo vrsto novih igralk. Najpomembnejša med njimi je Ery Bos. Rodila se je v Berlinu, toda njena roditelja sta Nizozemca. Njen oče Colmead

Karl Ludwig Diel

v vlogi Petersna v Ufinem filmu »Dama in smaragd«

V. Bos je znan pianist, ki je posebno zaslovel kot spremljevalec slovitih pevcev. Njena mati je bila nekoč pevka. Nagnjenje k umetnosti ji je bilo torej že prirojeno. Ko se je zanj odločila, ji starši niso branili. Ze z dvanajstim letom se je učila plesanja. Od leta doleta se je izpopolnjevala. Z osemnajstim letom je že dobilo naslov »mojster balet«. Takrat je bila že znana plesalka po večjih evropskih mestih.

Preden je prišla k filmu, je bila angažirana v Gradcu. Nekoč jo je intendant vprašal, ali ne bi hotela na odru igrati. Hotel jo je preizkusiti, čeprav ni imela dramatične šole. Po tej ponudbi se je čutila kakor v sedmih nebesih. Nastopila je najprej v »Dreigroschenoper«, potem pa v »Broodway«. Oba nastopa sta bila zanj pravo zmagoslavje.

Ery Bos

ki igra glavno vlogo v Ufinem filmu »Dama in smaragd«

Potem je Ery Bos odpotovala v Berlin. Začela se je učiti govornike tehnike in kmalu je dobila mesto v gledališču »Metropol«. Tu se je posebno obnesla v komediji »Cirkus Aimée«. Ta uspeh ji je utrl pot k filmu. Imela je izredno srečo, da jo je takoj vzela največja nemška filmska družba Ufa za glavno vlogo v filmu »Dama in smaragd«. Da je tako hitro napredovala, se mora zahvaliti pred vsem svojemu nevsakdanjemu obrazu in veliki nadarjenosti.

Na prvi pogled je zelo podobna lepi Lil Dagover. Tudi v igri ji je zelo slična. Mešanica humorja in resnosti — tako bi najlepše imenovali njeno igro.

Ufa si od nje zelo dosti obeta. Njena prva filmska vloga prica, da se najbrž ne motijo.

Pisava zrcalo človeške duše

Še nekaj primerov, ki nam kažejo, kaj vse nam izda pisava o človeku

Ljubljana, 8. oktobra.

Grafologija, ki je novejšem času tako napredovala, da postaja že posebna veda, kaže vendar še precej enolično lice. Splošno prevladuje naziranje, da nam služijo pisava le v toliko, da spoznamo iz nje človekov značaj, na simptome, ki kažejo na pisanju, se pa ne oziroma dovolj, čeprav so zelo važni.

Psihografolog Karmah

Danes hočemo na nekaterih primerih pokazati na eni strani značaj ljudi, ki si bomo njih pisavo ogledali, na drugi strani pa tudi v pisavi skrite simptome.

V prvem primeru je ostro izražena živahnost duha, vendar pa ne morem sklepati iz pisave, da ima dotični bogato fantazijo. Čeprav se sicer zrcalijo v pisavi duševne globine. Manjka mu besed, da bi izrazil svoje misli res tako, kakor si to žamišlja.

Primer pisave: Danes hočemo na nekaterih primerih pokazati na eni strani značaj ljudi, ki si bomo njih pisavo ogledali, na drugi strani pa tudi v pisavi skrite simptome.

Trudi se in zbira, pa je preveč logičen. da bi se mudil pri olepšavi izrazov. Spodnji loki so le naznačeni, kar je dokaz, da je dotični v svojih nazorih samostojen, da ne pozna v nobenem pogledu pomislekov in omahovanja, temveč da gre odločno svojo pot. Nerad se uda volji drugega, težko mu kaj dopoveš, saj je v njegovih sicer naglih potezih mnogo samovolje in preveč odpornih lastnih nazorov.

Poslovno aktiven, uradno zaposlen, zlasti pa rad vsetranske dvori. Mimogrede naj še omenim, da je uradno zanesljiv, ne sme se mu pa v polni meri zaupati v zasebnih, niti v prijateljskih odnosih. Njegova pisava je sicer jasna, toda iz nje odseva v zavavi poedinih črk zahrbtnost, mož dela pomišlja, nezaupljiv je napram drugim, gre mu le za lastno korist, ki jo išče zelo spretno. V zaprtih »e« in »a« pa trenutno podčrtava, da je preстал bolezen, ki se že obraca na bolje.

V drugi pisavi se nam predstavi dama, ki jo je nedavno zadelo težko razočaranje. Njena pisava je valovita, kakor je trenutno valujoča njena srta duša. Senčenje pisave ne leži v pravih smereh, dama trenutno ne more prav razsojati in presoja, manjka ji ravnodušnosti. Njene rahločutnosti ni treba posebej naglašati. O tem pričajo girlandam podobne oblike. Bogastvo leži sicer v tej duši, ki pa ne najde razmaha.

Primer pisave: Sklenil sem, da njegovo 40letnico ovekovečim; vem, da mu ne bo prav, njegova skromnost je prevelika... naj mi oprosti! Rodil se je 19. aprila 1875. v Tolminu. Z kot mladenič je imel veselje do narave, ki mu je bila ljuba nad vse. Nižjo gimnazijo je absolviral v Gorici, kjer je s 17 leti vstopil v gozdarsko prakso pri Šumarski direkciji, ki ga je dodelila v Beljak in Trbiž. Po dveletni praksi je absolviral državno gozdarsko šolo v Idriji z odličnim uspehom, prvo službeno mesto pa mu je bilo v Radovljici, kasneje pa na Bledu. Kot izvrstnega strokovnjaka so ga kmalu premestili v Montono Meledo v Istri.

Pa ne le, da je duševno srta, temveč propada tudi fizično. Le pogledmo črko »a«. Povsod se vleče ko nit tenka poteza, ki spremlja prejšnji lok. To je znak fizičnega propadanja, znak pojemajočih sil. Značilno za to damo je pa njena strešica na črki »c«. Čeprav je duševno srta, tega noče pokazati, zbere vse sile, da se dvigne in energično, odločno napravi strešico.

Zdaj pa si oglejmo še nekaj primerov diplomatov in drugih visokih gospodov. Zanos in lepota se zrcalita v prvem primeru. Samostojnost v delovanju in odpornost njegove notranosti se kaže v navpično naznačenih lokih pri črkah »c« in »g«. Da je bil mož, ki vidimo tu njegovo pisavo, res diplomat, nam pričajo ostre pike, kar dokazuje, da je znal vedno in povsod braniti in zagovarjati svoje nazore. Pike so ostre, vendar pa ne vidimo v tej pisavi sarkazma ali cinizma. Večinoma se pike dele na dve strani, kar nam kaže, da je dotični vedno pripravljen braniti se, nikoli pa ne gre pre-

Primer pisave: Zaposlen, ki je sam s seboj praznoval 40letnico trudapolnega dela, v prijateljski družbi, ko je popolnoma skromno omenil, da je »prav danes (bilo je 1. oktobra) 40 let, ko je vstopil v službo... 15 let odkar je v Kamniku, in s prvem je tudi upokojen... Čestitali smo mu, nakar smo prav dobre volje ugenili še to in ono. Kako ne, bil je večer po uspešnem lovu in tudi g. Presl kot vnet Nimrod je k uspehu pripomogel z dobro merjenim strelom.

daleč. Gestal je mož značaja, odločen in od-poren, nikoli se ni uklonil intrigam. Da je tudi svoje dvignil na višino, ki jo je dose-gel sam, nam prica njegov visoki »d«. Lok pri črki »c« gre izredno visoko.

Oglejmo si pa najznamenitejše simptome v tej pisavi. Kdor se količaj spozna na pi-savo, bo takoj opazil, da je ta človek močno podvržen notranjim boleznim. Mož je že tu-di sam vedel, da fizično peša in tako vidimo v tej pisavi zopet simptome pešanja, sim-pptome bližajoče se smrti.

Naslednji primer nam kaže ugajen na-stop. Način, kako ta človek veže poedine čr-ke, nam prica, da je bil nekoč častnik. Vse je namreč v njegovi pisavi sekano. To prica

Primer pisave: Sedel sem v točki, ki je sam s seboj praznoval 40letnico trudapolnega dela, v prijateljski družbi, ko je popolnoma skromno omenil, da je »prav danes (bilo je 1. oktobra) 40 let, ko je vstopil v službo... 15 let odkar je v Kamniku, in s prvem je tudi upokojen... Čestitali smo mu, nakar smo prav dobre volje ugenili še to in ono. Kako ne, bil je večer po uspešnem lovu in tudi g. Presl kot vnet Nimrod je k uspehu pripomogel z dobro merjenim strelom.

o odločnosti in premissljenosti. Pisava nam tudi kaže, da se ni nikoli blamiral. Razprta pisava je dokaz samozavesti, taki ljudje niso nikoli egoistični, temveč visoko družabni in kolegijalni.

Naslednji primer nam kaže človeka, ki nastopa z vso sigurnostjo. Čeprav je pisava jasna in čitljiva, nam vendar ostro kaže di-

plomatske sposobnosti. Več črk v tej pisavi je samo naznačenih s potezo, tako črki »e« in »c«, pa tudi druge so prikrajšane na svo-jih oblikah. Ta človek govori in govori, na-

Primer pisave: stopa s sigurnostjo, toda prave jasnosti ni-koli ne vidimo. Razmazana pisava nam kaže preračunljiv, skoro nepošten značaj.

Oblika pisave se vedno bolj razširja. Pr-votno širok rob se stopnjema zožuje ter pri-ča, da je dotični zelo lahkomišeln, pa se ve-dno pravčasno spametuje in ostane v rav-novesju. Da mnogo potuje, nam prica valo-vita pisava. Tu je potrebno pojasnilo, ker smo imeli že tudi druge primere, ko smo iz pisave spoznali, da dotični rad potuje. V prejšnjih primerih se je pokazalo veselje do potovanja v lokih, odnosno v potezah izpod črte, kar pa v našem primeru ne pride v poštev, kajti to je povsem tipografska obli-ka pisave. Iz pisave se tudi vidi, kakor da bi bil dotični nekam poslan. Če pregledam njegovo pisavo v splošnem, pridem do za-ključka, da je dotični v službi diplomacije in da opravlja inspekcijske posle.

Navedel sem v teh primerih simptome, ki spremljajo človekovo pisavo in nam po-dajajo jasno sliko ne le človekove duševno-sti, temveč tudi njegovih fizičnih moči in poslovnih opravkov.

Psihografolog Karmah.

40 let dela Viktorja Presla

Mož, ki si je pridobil v gozdarski stroki mnogo zaslug

Ljubljana, 8. oktobra.

Sedeli smo z njim, ki je sam s seboj praznoval 40letnico trudapolnega dela, v prijateljski družbi, ko je popolnoma skromno omenil, da je »prav danes (bilo je 1. oktobra) 40 let, ko je vstopil v službo... 15 let odkar je v Kamniku, in s prvem je tudi upokojen... Čestitali smo mu, nakar smo prav dobre volje ugenili še to in ono. Kako ne, bil je večer po uspešnem lovu in tudi g. Presl kot vnet Nimrod je k uspehu pripomogel z dobro merjenim strelom.

Zabavne so storije, ki jih tako živo pri-poveduje jubilar, so pa tudi zanimive — zadnje love v Kamniški Bistrici, ki se jih je udeležila naša kraljevska dvojica, zna edino on povedati tako, da ga vse posluša z veso-ljem in zanimanjem.

Sklenil sem, da njegovo 40letnico ovekovečim; vem, da mu ne bo prav, njegova skromnost je prevelika... naj mi oprosti! Rodil se je 19. aprila 1875. v Tolminu. Z kot mladenič je imel veselje do narave, ki mu je bila ljuba nad vse. Nižjo gimnazijo je absolviral v Gorici, kjer je s 17 leti vstopil v gozdarsko prakso pri Šumarski direkciji, ki ga je dodelila v Beljak in Trbiž. Po dveletni praksi je absolviral državno gozdarsko šolo v Idriji z odličnim uspehom, prvo službeno mesto pa mu je bilo v Radovljici, kasneje pa na Bledu. Kot izvrstnega strokovnjaka so ga kmalu premestili v Montono Meledo v Istri.

Mladi Presl si je s svojim delom pričel ustvarjati trajen spomenik — v Gradežu, kjer je bila popreje goličava ja zasadil kras-ne parke, ki jih še danes občudujejo tuji in domačini, nikdo pa ne ve, da je Preslova zasluga, da so iz goličav nerodovite zemlje, nastali krasni parki in povzdignili glas o kraju, ki je kasneje postal splošno znan po svoji krasoti, nasadih itd.

Službena mesta so se mu hitro menjava-la, čim je nekeje uspešno zaključil započeto delo, že so ga poslali drugam, kjer je pričel z novo ljubeznijo do prirode, saditi in po-gozdovati.

Logatec, Postojna, Sandžak, Plevlje, Prilep, Belo polje — so kraji, kjer je delo-val Presl. Za časa bivanja v Postojni se je s svetnikom Putikom udeleževal tudi pri raziskavanju kraških jam. Med vojno je bil v Sandžaku, kjer je — gradil ceste — ta-

krat se niso brigali za gozdove in naravo... Prav tam pa je, kljub vojni vihari, usta-novil drevesnico za pogozdovanje tamosnje-ga kraškega sveta. Drevesnic je zasadil pet in vse so se dobro obnesle. Njegove pre-pričevalne besede so mnogokrat svetovale mnogim kmetovalcem, ki so prišli k njemu po nasvet. Vsem in vsakomur je bil in je vedno z dobrim strokovnim nasvetom na razpolago.

Pred leti so se vršila v kamniškem okra-ju strokovna predavanja, takrat je bil g. Presl oni, ki je ljudstvu prvi ponudil po-moč in mu z njemu lastnimi prepričevalnimi besedami svetoval za to in ono vprašanje, skratka lotil se je izobraževanja našega kmeta v gozdarski stroki in uspehi niso ni-kdar in nikjer izostali. In še danes so številni obiski od takratnih poslušalcev njegovih predavanj, še danes je g. Presl oni, ki vsak-dar in vedno z veliko vneto pomaga z na-sveti, ki jih naš kmet visoko ceni, ker so, kot pravijo, »zlatega denarja vredne«.

In če potem zve, da je njegov nasvet uspel — se zadovoljno nasmehe, z očmi mu sije ljubezen do narave, ki ji je posvetil 40 let dela, dela, ki je neprecenljive vrednote.

Pred tremi leti se je peljal s svojim pri-jateljem za avtom po Postojnskem okraju, že pri prestopu meje je postal nemiren, pri Postojni pa je moral prijatelja voziti kora-koma, Presl je ogledoval delo svojih mla-dostnih let, visoke smreke so ga pozdrav-ljale, njega, ki jih je vsadil in negoval...

In Preslu so pritekale solze... Ti kraji, kjer je s toliko ljubeznijo pričel svoje ve-liko udejstvovanje niso več naši kraji, ti kraji, kjer pozna še vsako drevo, ki ga je vsadil — pripadajo sedaj tučju.

Vsa svoja leta je tudi vnet lovec, pravi lovec — prijatelj narave, visoko cenjen med lovci kamniškega okraja in drugih okrajev. Kako bi ne bil! Mož je kremenitega znača-ja, živa dobrotja in postrežljivost ga je...

Sedaj, ko slavi lep jubilej dela, to se s ponosom lahko ozira na dovršeno, sedaj so ga upokojili — naj bi užival s svojo sopro-go, gospo Albino, ki je znana narodna da-ma, v krogu svoje rodbine svoj zaslužen po-koj še dolga, dolga leta.

Vem pa, da ne bo miroval — šele sedaj, ko ne bo vezan na odredeno delo in čas, se bo zopet posvetil delu za katerega je ne-umoren in neizčrpen.

Pa tudi 15letno bivanje v Kamniku je svojevrsten jubilej — Kamnik mu je postal drug rodni kraj — ne samo Kamnik — vse gozdovje daleč na okrog ga pozna in ima za svojega.

Možu, ki je vzor marljivosti in vztrajno-sti v ljubezni do narave iskrene čestitke! R. Kos.

Samo še danes!
Nepreklicno zadnjikrat!

ob 4., 1/8 in 1/10 zvečer

Prodana nevesta

Po istoimenskem opernem delu
Jarmila Novotna
W. Domgraf Fassbänder
Najnoveši UFA zvočni tednik
Hitite in oglejte si to krasno operno filmsko delo!
Elitni kino Matica
Telefon 2124

Jasen odgovor.

— Papa, kaj je imelo človeštvo, pred-no je Marconi izumil radio?
— Mir.

Prazna blagajna.

— Kam se ti pa tako mudi?
— Spomnil sem se, da sem pustil od-prto blagajno, pa je moj bodoči zet pri nas na obisku.
— Kaj mu ne zaupaš?
— To ne, toda če pogleda v blagajno, si bo takoj premislil, ker je prazna.

Zvočni kino IDEAL

Danes in jutri velesenzacija!

Harry Piel

v svoji mojstrovini drznih pusto-lovščin

CLOVEK Z NEBA

Piel kot letalec uporablja padobran!

Borba z zločinci. Ljubezen in zmaga!

Predstave danes ob 4., 7. in 9. zvečer

jutri ob 3., 5., 7. in 9. zvečer

Ljubavna privlačnost moškega in ženske

Uspehi z močnim erotičnim čarom obdarovanih ljudi
so brdsko odkupljeni

Sex appeal (izgovori seks epil) je nov ameriški izraz, ki pomeni osebno ljubavno privlačnost ženske in moškega. Splošno ljudje mislijo, da je sex appeal velika prednost za tistega, ki je z njo obdarovan. Včasih to drži. Še večkrat je pa današnja darilo, ki prinaša samo težave, neuspehe, nezadovoljstvo, pa tudi nesrečo.

V nekem filmu igra glavno vlogo šofer zasebnega avtomobila, ki mu ni mogoče očitati ničesar, razen njegove premočne zasebne privlačnosti. Može je zelo zanesljiv, avtomobil ima vedno v vzornem redu, je postrežljiv, prijazen in dostojen, toda kljub temu mu

vsak gospodar kmalu odpove službo, ker se povsod zaljubi vanj do ušes gospe, hčerke, sobarice, ali kuharice, skratka, vsi ženski prebivalci dotične hiše, čeprav si sam niti najmanj ne prizadeva, da bi ženskam ugajal.

Lepi in prijazni šoferji imajo sploh zelo pogosto take neprilike, kar velja tudi za lepe in prijazne zdravnike, odvetnike, privatne učitelje jezikov, pleša in sporta ter sploh za moške, ki imajo v svojih poklicih opraviti z ženskami. Sex appeal je tako rekoč sestavni del njihovega obratnega kapitala, ki z njim bolj ali manj zavedno spekulirajo. Večinoma ne reagirajo vedno in resnično na vsako ljubezen, ki jo razvnamejo. Navadno dvorijo ženskam samo iz navade in brez vsakih resnejših namenov, kajti človek navadno ni preveč navdušen za to, kar se mu nudi v izobilju. Vendar pa kaj pogosto nakopljajo svojim ženam in prijateljicam mnogo trpljenja, marsikatero možu ali zaročencu pa

peklenske muke ljubosumnosti.

Kako lahko spravijo ženske iz ravnotežja mikavni filmski in gledališki igralci ali pevci, je najlepše pokazal primer nedavnega poseta filmskega igralca Chevaliera v Pragi. Prazanke so se izpremenile pred kolodvorom v prave furije, ki so se obdelovale s komolci in pestmi, pa tudi z nogami, katera se bo prerinila v bližino oboževanega filmskega junaka. In vendar ni na Chevalieru prav nič drugega, nego njegov sex appeal. In iz te ženske prikrutenosti so skovali ameriški filmski menažerji, pa tudi igralci, že težke milijone.

Kakor nekateri moški, tako izžarevajo tudi nekatere ženske tako

močan erotični čar,

da vzmernirajo moški svet na vsakem koraku. Žena čisto ne more razumeti, kaj vidi mož na taki čarovnici, kakor tudi moške čisto ne morejo razumeti, kaj le vleče njihove žene k drugim možem. Sex appeal se namreč razumsko ne da pojasniti. Vidi se samo dejstvo, da za nekaterimi ženskami moški doslovno nore, čeprav dotične ženske niti s pristom ne ganejo, da bi jih očarale. Nekaj takih primerov imamo tudi v Ljubljani. Tu imamo opraviti zgolj s čustvom ali še bolje rečeno z naravo, ki je človek v marsikaterem pogledu nikoli ne bo razumel.

Tudi med zaposlenimi ženskami so take, ki tvorijo pri njih sex appeal podlago uspeha ali pa ki bi brez tega čara sploh ne mogle v življenju ničesar doseči. Na take naletimo zlasti pogosto med gledališkimi in filmskimi igralkami, pa tudi po uradih in pisarnah bi lahko gospodje šefi v tem pogledu marsikaj povedali. Nekateri ženske znajo ta svoj čar uveljaviti, ne da bi si posebno prizadevale, večinoma jim pa postane mikavnost usodna.

Pomislimo samo, koliko so že izkusile in pretrpele zavoljo svoje lepote služkinje. Mnoge so pošlene in marljivo, pa jih povsod kmalu odpuste iz službe, ker so preveč všeč gospodu ali mlademu gospodu. Ljubosumnost ali neuslišana strast in iz obojega izvirajoča maščevalnost vlada skoro povsod, kjer delajo mikavne ženske pod isto streho z moškimi. Če je mikavna ženska pošlena in značajna, preživlja prave tragedije zlasti v časih, kakršni so naši, ko je zelo težko dobiti službo. Kaj naj počne lepota, ki brez vsakega prizadevanja in nehoete vzbuja hrepenenje in ljubezen, ko se predstojnik ali delodajalec zaljubi v njo in ko spozna, da sta samo dva izhoda

ali uslišati ga, ali pa zapustiti službo. Nesrečnica ima pa morda doma brezposelnega moža, morda tudi otročička ali staro onemoglo mater, ki je navezana na njen zaslužek. Zaljubljeni delodajalec ji pa ni samo deveta briga, temveč morda celo seksualno zopern.

Koliko je takih primerov, ko žena iskreno ljubi svojega moža ali dekle svojega fanta in se mu neče izneveriti. Na eni strani se ji nudi prilika uveljaviti blagostanje svoje rodbine, toda žrtvovati svoj notranji mir in sebe, na drugi strani pa nevarnost, da uniči blagostanje rodbine, zato pa reši svoj ponos in svojo čast. Kaj je v tem primeru v moralnem pogledu slabše, kaj boljše? V katerem primeru bo ženska večja junakinja? Na to vprašanje je težko odgovoriti. Zakoni stroge javne morale čisto postavijo dolžnost, ponos in čustvo ženske proti sebi v preoster konflikt.

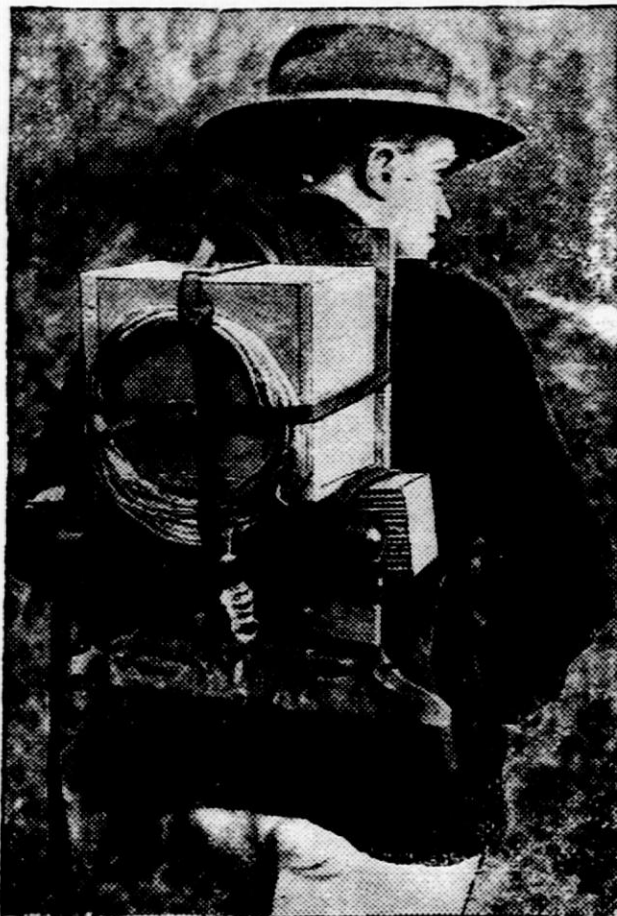
Res je, da si vse zaposlene ženske z vprašanji vesti ne delajo toliko preglavice. Mnogo je takih, ki znajo povsem čisto in brez predsodkov

svojo mikavnost izkoriščati,

kakor znajo to storiti tudi mnogi moški. Pri takih ljudeh je njihov sex appeal koristen in dobičkanos. Toda med poštene ljudi jih ne moremo prištevati.

Premočan sex appeal ni dobra dota niti za zakonsko življenje. Življenje žene, ki je njen mož vsaki ženski všeč in ki mora v svojem poklicu nujno imeti opravka z ženskami, je polno strahu in trpljenja. Isto velja za moške, ki imajo preveč mikavne žene. Zato se pametni moške ne radi ženijo z dekleti, ki so vsem všeč, ker čutijo, da taka žena v zakonu ne bo zvesta, niti dobra mati. Če se pa vendar v napadu strasti poroče s takim dekletom, ni zakon skoro nikoli srečen, ker ga vedno vznemirja ljubosumnost,

Praktična naprava proti gozdnim požarom

V Ameriki, kjer so gozdni požari zelo pogosti, so si izmislili za gozdne čuvaje posebno napravo, ki jo nosi čuvaj kar na hrbtu in ki z njo alarmira ljudi 75 km daleč naokrog, da se je vnel gozd.

Kraj, kjer se dekleta nočejo mošiti

Svet je velik in v njem se najde marsikaj, česar bi človek ne pričakoval. Tako je na svetu tudi kraj, kjer ženskam ne zažare oči, ko vidijo svatbo, in kjer moške ne gledajo pomilovalno na žene. Ideal vseh fantov in mladih vdovcev je tam zakonsko življenje. Dekleta, ločene žene in vdove jim pa odgovarjajo, da jim niti na misel ne pride omožiti se. Ta kraj je na Kitajskem v provinci Kwantung, krajina se imenuje Sunkat. Vzrok tega prečudnega pojava je čisto gospodarski.

Žene tam namreč same delajo in skrbje za rodbino, moške pa, ki nimajo zaslužka, se morajo pustiti preživljati. Prebivalstvo Sunkata se peča izključno s sviloprejo, za kar so sposobne samo ženske s svojimi drobnimi, spretnimi prsti. Dekleta, ki bi morala preživljati moške in otroke, če bi se omožila, so toliko pametna, da nočejo zlezti v zakonski jarem. Če se pa zaljubijo in v ognju ljubezni omože, zapuste kmalu moške in žive ločeno, za moške pa naj skrbijo, kdor hoče. Moške so v Sunkatu res pravi slabotniki, zaničevani in zasmehovani; ženam služijo samo v zabavo.

Ekspedicija

v smrtni nevarnosti

Te dni se je vrnil v Moskvo član moskovske akademije znanosti prof. Rudnev, ki je vodil znanstveno ekspedicijo v srednji Aziji. V puščavi Dorvas, kjer se je hotel Rudnev seznaniti z življenjem divjega plemena Turkmenov, bi bilo pa nekaj članov ekspedicije kmalu izgubilo glave. Ekspedicijo je obkolila skupina belo oblečenih in dobro oboroženih Tekinov. Na odpor ni bilo misliti, ker je šla ekspedicija samo šest članov. Zvezane in pretepane so odvedli v taborišče, kjer je sedel stari poglavar Tekinov, ki jih je nagovoril v slabi rusčini: »Moji podložniki so me ves čas vašega bivanja v puščini obveščali, kaj počnete. Prihajate iz dežele peteroglate zvezde in iščete tu zlato. Naklep se vam pa ne bo posrečil, ker je vaša usoda že zapечатena.«

Potem so nas odvedli nazaj v pusto dolino, kjer so izkopali šest jam. Mrščilo se je že, v bližini smo opazili kup človeških lobanj. V jamo so položili najprej naše spremljevalce in jih zasuli do vratu s peskom. Prišla je vrsta na nas in kmalu smo začutili na sebi prve lopate peska. V naslednjem hipu me je udaril divjak tako močno po glavi, da sem se onemestvil. Ko sem se zavedel, smo bili že sami. V daljavi sem videl ogenj divjakov, iz bližnjega skalovja se je čulo tulenje šakalov in hijen. Vedeli smo, kaj nas čaka. Eden naših spremljevalcev je pripomnil, da je tak način umora v teh krajih že star. Šakali in

pa naj bo že utemeljena ali ne. Moške izrazito lepš in mikavniš žen pa igrajo poleg tega v družbi vedno bolj ali manj mučno ali komično vlogo, čemur se pa pameten mož rad ogne.

V splošnem torej lahko rečemo, da je življenje manj mikavne in manj privlačne ženske navadno srečnejše

in mirnejše tako v zakonskem stanu kakor tudi v poklicu. Uspehi onih, ki jih je narava obdarovala z močnim erotičnim čarom, so brdsko odkupljeni. Preveč občudovana in preveč zaželjena ženska je mnogo bolj izpostavljena izkušnjam in zapeljivcem, ki jim mnogo lažje podleže kakor navadna ženska. Pa tudi sama se ne zna več trdno in trajno navezati na enega moškega. Ker je pa ženska že po naravi ustvarjena za enega moškega, je posledica skoro vedno notranji nemir, razdvojenost in nezadovoljstvo. Pri moških, ki po naravi večinoma niso razpoloženi za eno žensko, notranji nemir ni tako pogost, čeprav tudi njim ni neznan. Posebno tragično za preveč mikavne ženske je pa to, da na stara leta izgube svojo privlačnost in ostanejo osamljene.

hijene so se nam bližali od vseh strani. »Smrt se bliža!« je zašepetal moj prijatelj Sosnov, naš nosač je pa zašepetal: »Bodite tiho, tišina je naše edino orožje.« Kar se je približala hijena Sosnovu in mu hotela zasadiiti zobe v glavo. Nesrečen je kriknil, hijena je odskočila, pa se je zopet približala. Sosnov je imel izbuljene oči in mrmral je nekaj nerazumljivega. Zatisnil sem oči, da bi ne videl, kako ga hijena trga.

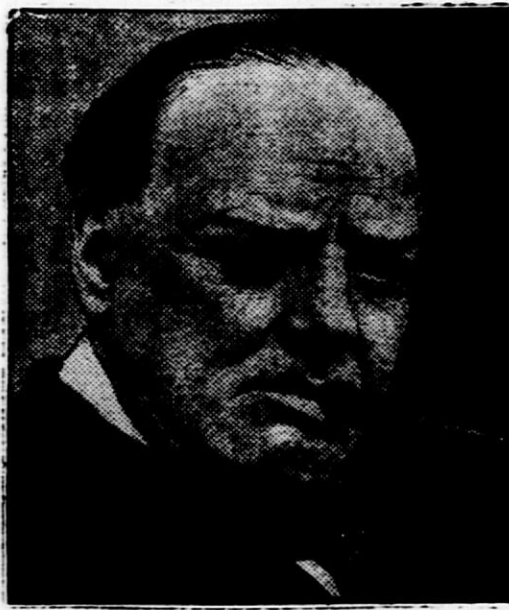
Kar se je zgodilo nekaj nepričakovane. Počil je strel, za njim drugi, tretji, četrti. Prestrašene zveri so se razbežale. V zadnjem hipu, ko je viselo naše življenje že na nitki, nam je prihitel na pomoč docent Krasin s svojim oddekom. Brž so nas odkopali in tako smo bili rešeni.

Modni žurnal v Rusiji

V neki vasi blizu Moskve izhaja modni žurnal, ki ga izdaja Pelageja Nazarevna Filipova. To je bil prvi modni žurnal v sovjetski Rusiji. Izhajal je prvotno v vasi Masilovo. Žena, ki ga izdaja, je nizke, okrogle postave, hodi navadno v beli bluzi in kratkem črnem krilu. Vedno se smehljaja, pošteno smeje se pa ne zna. Modni žurnal je začela izdajati, da bi dobila denar za kolektivno gospodarstvo. Pet mesecev se je morala boriti z oblastmi, da je dobila dovoljenje, kajti oblasti so menile, da modni žurnal ni potreben, na drugi strani je pa v Rusiji občutno pomanjkanje papirja.

Ko je dobila dovoljenje, je poiskala spretnega risarja, ki riše modele iz inozemskih modnih žurnalov ter jih prikraja po sovjetskemu okusu. Izbera je bogata in okusna, toda nesreča je v tem, da niti on, niti izdajateljica ne ve, kam bi s poedinimi modeli, kajti v Rusiji ni take prilike za primerjanje, kakor v ostali Evropi. In tako se zgodi, da nastane iz risbe sportna obleka iz platna z dolgim krilom. Zanimivo je pa, da se tiska modni žurnal v 25.000 izvodih in da prinaša letno 60.000 rubljev čistega dobička.

Angleški politik Churchill

Znani angleški politik Winston Churchill, pristajal konservativne stranke in bivši zakladni kancler, je težko obolzel za paratifuzom.

Strela ga je sovražila

Iz Vancouvera v angleški Kolumbiji poročajo o čudnem naključju. Gre za dogodek, ki se mora zdeti racionalistu redek pojav čudnih naključij, ki pa nudijo metafizični snov za razmišljanje. Angleški topniški major Summerford je bil celo leto do 1. julija 1918 na zapadnem bojišču skoro neprestano v strahovitem artiljerijskem ognju, ne da bi bil ranjen. Ko je pa nekega dne pregledoval straže, ga je med nevihto zadela strela, tako da je ohromel. Šele leta 1922 je mož okreval. Naselil se je kot farmar v okolici Vancouvera. Čez osem let ga je pa drugič zadela strela. Strela mu je raztrgala samo suknjič na hrbtu in močno se je seveda prestrašil, drugače se mu pa ni zgodilo nič hudega.

Naključje, je pomislil, ko ga je 28. avgusta 1931 presenetilo neurje in ko ga je tretjič zadela strela, ki ga je pa ubila. Med ljudstvom je nastala legenda, da je bil Summerford zaznamovan in da ga je strela sovražila. Mož so pokopali in mu postavili 2 m visok nagrobni spomenik. Točno 2 dni po pogrebu je pa udarila strela v nagrobni spomenik. Ljudstvo pravi, da strela nikoli

Rusko mesto Gorki, doslej Nižnji Novgorod

Trg ob Kremnu v Nižnjem Novgorodu, ki je starejši od moskovskega Kremna. Zgoraj levo Maksim Gorki, glavni ruski pisatelj, ki je praznoval te dni 40 letnico svojega pisateljevanja. Sovjetska vlada je počastila Gorkiga med drugim tudi s tem, da je dobilo mesto Nižnji Novgorod ime Gorki.

ne udari dvakrat na isti kraj. Summerfordu so postavili nov spomenik, ki ga je pa strela točno čez teden dni razdejala. Majorjevi sorodniki niso hoteli postaviti tretjega spomenika, temveč so zasadiili na grob lipo. Letos v maju je pa udarila strela tudi v lipo in jo razklala. Naslednjega dne je udarila strela v gospodarsko poslopje, oddaljeno 50 metrov od Summerfordovega groba. Grob ostane sedaj brez spomenika.

Lord Lytton

Predsednik komisije, ki jo je bilo poslalo Društvo narodov v Mandžurijo, da ugotovi, kdo je zakrivil japonsko-kitajski konflikt. Obširno poročilo komisije je bilo zdaj objavljeno.

Čudni poklici

Dober okus lahko pride ženski vedno prav. To dokazuje primer mlade Angležinje Irvingove, ki je dobila zelo dobro službo pri družbi trgovcev s čajem v Londonu, kjer vodi oddelke za nakupovanje čaja. Njena naloga je poskušati različne vrste čaja in določiti, kateri je najboljši. Zato lahko delo dobi 1000 funtov sterlingov na leto.

Parizki mestni vodovod ima zaposlene štiri uradnike, ki poskušajo vodo. Človek bi mislil, da to ni nič posebnega, v resnici je pa treba položiti poseben izpit, če hočeš dobiti tako službo. Pitna voda se čisti v Parizu z dodatkom klor. Naloga teh uradnikov je določiti po okusu, toploti in drugih okolnostih kemične dodatke za pitno vodo. To je tem težje, ker je v rezervoarjih težko začutiti okus po kloru, ki se pa čuti močno takoj, čim pride vodo iz pipe vodovoda.

V Ameriki so zaposleni v velikih tovarnah preizkuševalci cigar. To ni nič posebnega, pač je pa celo za Ameriko redka posebnost izkoriščanje glavobola kot poklica. Vseučiliška klinika v Illinoisu, ki se je specializirala na proučevanje migrene, je rabila v ta namen tudi ljudi, na katerih je delala poskuse. Priglasilo se je mnogo moških, sprejeti so pa pred meseci samo Theodorja Robertsa kot moža z najtrdovratnejšim glavobolom. Profesorji so ga sprejeli na kliniko takoj z mesečno plačo 100 dolarjev, imel je pa še brezplačno stanovanje in hrano. Toda čez štiri mesece je Roberts v svojo nesrečo ozdravel in izgubil službo, ker ga ni več bolela glava.

Gumb za 300 frankov

V slavnem pariškem hotelu Drouot so imeli te dni javno dražbo avtogromov in spominov na znamenite moške, eno onih dražb, ki jih je v Parizu vsako leto po več. Zanimanje za posredne predmete je bilo veliko, cene so pa odgovarjale splošni gospodarski krizi. Tako je bilo pismo Viktorja Hugoa prodano za borih 250 frankov, knjiga z lastnorodnim Maupassantovim posvetilom je šla za 200 frankov, rokopis Ohnettove novele pa za 200 frankov. Nasprotno so pa prodali gumb znanega maharadža Aga Khana tudi za 300 frankov. Ne smete pa misliti, da je bil gumb okrašen z demantom, ne, bil je navaden gumb od promenaadne obleke, ki je prišel po čudnih potih v hotel Drouot.

Vidimo, da je Aga Kahn v Franciji še vedno zelo popularen, in sicer ne toliko zato, ker je vrhovni cerkveni poglavar indijskih mohamedanov in neizmerno bogat maharadža, kolikor zato, ker ima v Franciji bogato stajo dirkalnih konj, ki na konjskih dirkah navadno zmagojo. Tako so odnesli njegovi konji tudi leta 1924 zmago nad najboljšim francoskim konjem, ki so nanj stavili težke stotisočake. Kljub temu se pa

človek čudi, da je bil prodan navaden gumb za 50 frankov dražje, nego pismo največjega francoskega pisatelja.

Nekaj o ljudožrstvu

Ljudožrstvo velja za zamorsko specialiteto. V najnovejšem času so pa raziskovalci potuhtali, da ni dolgo tega — kakih 10.000 let bo, — ko je človeško meso ljudem dobro teknilo tudi v Evropi. Naši nazori o ljudožrstvu so v marsičem napačni. Ljudožrstvo je mnogo bolj razširjeno, kakor pripovedujejo misijonarji in kolonialne oblasti, ki imajo seveda velik interes na tem, da javnost misli, da so te strašne običaje že iztrebile. V nekaterih kolonijah se kaznuje ljudožrstvo s smrtjo, pa je vendar še zelo razširjeno. Tudi ljudožrstva kot takega si kulturen človek ne predstavlja pravilno. Človeško meso jedo divjaki le izjemoma in redki so primeri, da bi človeka ubili samo zato, da bi ga pojedli. V takih primerih gre vedno le za ritualne gostije, a ritualne človeške žrtve so zelo redke. Divjaki jedo navadno meso človeka, ki je umrl naravno smrti, ali pa meso v boju ubitega sovražnika. Šele na zadnjem mestu so ljudožrci, ki jedo človeško meso samo zato, ker je dobro.

Pierre Mille, ki dobro pozna primitivne narode, ne zagovarja sicer tega običaja, pač pa ga skuša pojasniti tako, da bomo videli v njem vsaj pojav, ki ne predpostavlja nobene strahotne krutosti. Človeku je misel na ljudožrstvo tako strašna samo zato, ker je človek edino bitje, ki mu prisojamo dušo, duša je nam pa sveta in posvečena tudi telo. Primitivni narodi pa seveda duše v našem pomenu besede ne poznajo. Po njihovem mnenju je duša posebno bitje, tako posebno, da se z našim pojmovanjem sploh ne da objeti. Divjak, ki je človeško meso, se ne zaveda, da je sebi enako bitje. On se niti ne zaveda, da je človeka, ker mu je pojem človeka v našem pomenu besede neznan.

Krasen pokal za pospeševanje zrakoplovstva

Nemški magnat dr. Emil Kirhdorf, ki se zelo navdušuje za zrakoplovstvo, je dal napraviti krasen pokal, točno kopijo zlatega pokala iz leta 1780, ki so ga dobili častni gostje mesta Kölna. Prva tekma za to dragoceno darilo bo 15. t. m. v Gelsenkirchnu.

Domisljavnost

»Ko sem pel, mi je nekdo s kamnom razbil okno, da bi me boljše slisal.«

Domisljavec

»Slisal sem, da si srečno oženjen?«
»Jaz sem samo oženjen, srečna je pa moja žena.«

Dvoumno.

»Upam, da poznate dolžnosti blagajnika?«

»Ne bojte se, gospod šef. Z vašo blagajno bom ravnal, kakor da je moja.«

Kaj kažejo zvezde v oktobru rojenim

Na pot v življenje jim je dana velika možnost, da postanejo srečni

To, kar ve povedati astrologija o vplivu zvezd na ljudi, velja v našem primeru za one, ki so bili rojeni med 23. septembrom in 23. oktobrom. Ti ljudje so rojeni v znamenju Tehtnice in zvezde pravijo, da jim je dana na pot v življenje velika možnost, da postanejo srečni. V sebi nosijo veliko veselje do življenja in tudi veselje se ga lahko, ker jim je navadno poslano mehko.

Značaj

Moški so odlični in pogumni. Povečini so igrači, mnogo jedo, manj pa pijejo. Vedenja so prikupljiva, pri tem pa so breskrbni in izrednih primerih indifrentni. Celotno resnih primerih prevladuje v njih veselost. So dokaj sebični in mislijo v prvi vrsti nase. Med njimi se najdejo pogosto taki, ki zelo neradi plačujejo svoje dolgov. Radi govorijo in zato se z navdušenjem pečejo z zadevami svojih bližnjih, toda bolj iz radovednosti, nego iz slabega namena. Biti znajo tudi klamerni.

Ženske so zelo dobrega srca in se znajo žrtvovati za svoje drage z velikim samozatajevanjem in nesebičnostjo. Dobro je, če ne sklepajo mnogo prijateljstev, če se v vsem nekoliko omeje in če niso preveč zaupljive. So zelo poštene in varčne, toda ne lakomne. Neketere so pa preveč zgovorne in daleč opravljajo bližnjega.

Zdravje

Zdravje moških je zelo trdno, vendar jim pa prinese življenje bolj ali manj težke bolezni. Zelo občutljivi so za prepih, kaj radi se prehlade, paziti morajo zlasti na pljuča in grlo. Čreva jim ne delujejo vedno brezhibno, podvrženi so boleznim ledvic in jeter, pa tudi sladkorni, kožnim boleznim in glavobolu. Nasprotno imajo pa živce dobre. Tudi želodec jim je dober, če le preveč ne jedo.

Ženske so zelo dobrega zdravja. Telesni organi jim opravljajo delo izborna. Nagnjene so samo k prehladanju, glavobolu in žolčnim boleznim, ki so posledica neravnosti. Otroci prihajajo na svet dokaj slabotni. Treba jim je posvečati vso pozornost, da se jim zdravje utrdi. Njihov značaj je zelo vohra in tudi v pogledu vzgoje jim je treba posvečati čim večjo pozornost. Zlasti je treba s primernimi sredstvi krotiti njihovo zlobno in trmo.

Nadarnost

Moški so izredno nadarjeni za umetnost in trgovino, kar je pri drugih ljudih zelo redek pojav. So pa zelo nestanovitni, započne marširajo, pa vsako stvar kmalu zopet zavržejo, da se enako hitro nauče druge. Uspeh dosežejo v politiki, novinarstvu, zdravništvu, trgovini in industriji. Ženske lahko postanejo odlične umetnice, če se njihov talent pravočasno odkrije in če same sistematično delajo na tem, da postanejo umetnice. Trgovske žilice pa nimajo posebno razvite. Lahko postanejo tudi dobre matere in vzorne gospodinjice.

Ljubezen

V Ljubezni so moški zelo čustveni in neznal ter postanejo dobri zakonski možje, če si lahko izberejo ženo po svojem okusu in srcu. Ženske se hitro navdušijo za moškega, ki si ga je izbralo njihovo srce. Če se zaljubijo, ljubijo vse življenje s popolnim samozatajevanjem in brez najmanjšega očitka.

Zakonsko življenje

Moški so večinoma pravi dobri zakonski možje in očete. Navadno se ne ženijo iz materijelnih nagibov. Čeprav so v svoji notranjosti ljubosumni, skušajo svojim ženam ljubosumnost prikriti. Kot moške krepke volje si prizadevajo, da bi jih žene v tem pogledu razumele in spoznale, da so v jedru dobri. Dobro je, če mislijo v prvi vrsti na svoje žene in otroke, čeprav večkrat zelo težko zatro v sebi svojo sebičnost. Tudi svojo breskrbnost znajo v zakonskem življenju odložiti, če nečesto zahtevajo v težak položaj.

Ženske so izborne gospodinjice, pri tem pa vselej in postrežljive. Zelo so navdušene za red in snago. Navaditi se morajo premagovati svojo nestrpnost. Napram možu morajo biti pozorne, predaleč ne smeje iti v nobenem pogledu, zlasti pa morajo paziti, da ne postanejo muhaste, ker s tem moža odbijejo.

Splošni nasveti

Moški se morajo naučiti točnosti in vestnosti. Store dobro, če se izogibljajo poklicem ali nalogam, ki bi jih omejevale v njihovi samostojnosti. Varujejo naj se lakomnosti, sebičnosti in pomanjkanja ljubezni do bližnjega. Ženske naj se varujejo mehkužnosti, ki ni v nobeni zvezi z resnično vzdržnostjo in je prav za prav le prikrita neiskrenost.

Vpliv sozvezdij

Ljudje, rojeni v znamenju Tehtnice, ki ji je vladarica Venera, iščejo v prvi vrsti ravnotežja in harmonije med mišljenjem in čustvanjem. Neprijetno jih zadene vsako motenje ravnotežja in vsak nemir. V njih je hrepenjenje po skaldnosti z okoliščinami.

Besedo imajo naši čitatelji

Še tega nam je treba!

Propaganda za Belo Krajino in sploh vsa Dolenjska žanje prve uspehe. Izletniški vlak do Metlike je skoraj vsako nedeljo nabito poln in menda so z njim enako zadovoljni Dolenjci in izletniki. To zadovoljstvo se opaža na vseh kolodvorih in med vožnjo tudi!

Poleg ostalih lepih izletniških točk se s pomočjo tega vlaka veseli večjega občinstva tudi privlačna Mirna gora nad Črnomlino. Po prejšnjih železniških zvezah te ture skoraj ni bilo mogoče opraviti v enem dnevu in zato je bil tudi obisk 1. 1929 otvorjenega doma — vsaj iz krajev preko Novega mesta — precej skromen. Zdaj pa morda pojde!

Dohod na Mirno goro je najpripravnější iz Sel pri Otorcu, 8 km oddaljenega postajališča za Semičem. Pot vodi sprva po idiličnih vinogradih, višje gori pa se vije položeno po gozdu, dokler ne doseže vasi Planine na širokem sedlu, odkoder se je treba v zadnjem vzponu precej strmo povzpeti na cilj — do doma in stare romarske cerkvice sv. Franciška.

Sredi pota med Rodznami — prvo vasjo nad Seli — in Planino opaziš na važnem križišču precej čudno napisano tablo, ki je v ostalem pritrjena na drog v državnih barvah. Okolna roka je tamkaj v dveh jezikih — in sicer slabem slovenskem in lepem nemškem — napisala par imen in števil za orientacijo. Čudno, skoraj nerazumljivo, toda pojdemo dalje!

V Planini je ta dvojezična slika še bolj kričasta! Tamkaj tujsko-prometni faktorji niso namestili samo vseh orientacijskih tabel v obeh jezikih, temveč so se očividno prav posebno pobudili zato, da so tudi napis pri trgovcih in obrtnikih najprej nemški in nato šele — več ali manj nevidni — tudi slovenski. Ljudje so nekam molčeči in le sem in tja te kdo pozdravi z zamolklim: »Gutn Togk«.

Tri četrti ure pozneje smo na vrhu. Krasen razgled, prijazen sprejem v domu, idilična lega cerkvice in božanski mir, vse to je človeku bogata nagrada za prehojene tri ure. Cerkev je zaprta. Pravijo, da jo je dal zapreti planinski župnik G. H. W., češ, da so mu planinci in romarji preveč zbijali po zvonovih. Zdaj zahteva za vstop Din 3.— vstopnine! In kljub temu — popolnoma po pravici — ne dovoli razbijanja po zvonu. Zato je namestil takoj ob vhodu blagodatni napis: Ne tolčite po zvonu! Tale zmerevanji napis je bil povod za razne zanimive informacije o tem duhovnem gospodu. V spomin onim, ki plačajo vstopnino v cerkev, daje deliti svete podobice s kratkim opisom cerkve na »Friedensbergu bei Stockendorf« in ugotovitvijo, da je ta cerkev »ein ehrwürdiges Andenken an unsere teuren Vorfahren«.

Morda se ljudje, ki živijo stalno v onih krajih, ne zavedajo, da je zadeva z dvojezičnimi napismi in vsem tem nemškimi naplavljenjem vendar le resnejša, kot se zdi njim samim. V spomin si je treba poklicati samo nekatere metode, po katerih ravna

lico, z domačimi ljudmi, s rodbino in s znanci. Zato jim je zelo neprijetno, če morajo koga odkloniti ali mu kaj očitati.

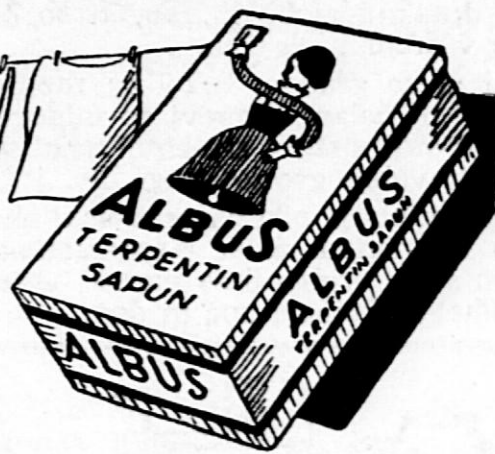
V znamenju Tehtnice rojeni so v splošnem muhasti. V njih se naglo vrste izbruh radiosti in napad; globoko žalosti. So potrpečljivi, toda čisto preveč popustljivi napram samim sebi, kar jim škoduje. Intuitivni je v njih močno razvita, enako tudi opazovalna sposobnost, zlasti če se duševno izobražujejo. V njih se dajo smoteno vzgojiti razna duševna nagnjenja. Načela človečnosti so jim prirojena, kar se odraža v njihovem vedenju, ki je prijazno in korektno. Za red niso preveč navdušeni. Ljubijo razne zabave. V denarnih stvareh morajo biti previdni in dalekovidni. Radi žrtvujejo v dobrodelne namene in podpirajo humanitarne ustanove. Ljubeznivo sprejemajo vsakogar, vedno so prijazni in gostoljubni, tako da se o njih po pravici govori, da najdeš pri njih drugi dom. Dosežejo lahko velike uspehe, zlasti v zrelih letih, tako da jih lahko imenujemo otroke sreče. Kaj rada jim pripada tudi bogata dedščina. V sorodniških odnosih so redko zadovoljni, pač je pa njihovo zakonsko življenje mirno, a otrok imajo malo.

Na prisojnih
gorskih višavah

...iz krepkega borovega debla pridobivamo
nesnago razkrajajoči terpentini, ki daje spojen
s čistilno močjo ALBUS-mila
idealno pralno sredstvo
ALBUS-terpentinovo-milo

z ALBUS-
terpentinovim milom
oprano perilo je zajet
solnčni žarek. Vaše perilo se blesti v snežni
belini in diši čudovito.
ALBUS-terpentinovo milo
je idealno pralno sredstvo.

in vemo tudi, da naš državni proračun le z največjim naporom prenaša milijonske investicije drugod po državi, toda kljub temu mislimo, da bi se morala predvsem, radi ugleda države in končno tudi — v vsej in ponos naših obmejnih organov najti v njem skromna postavka, ki naj bi pometla te žalostne glasnike naše revščine ali kaj. Za obmejno službo bi se ta denar našel še mnogo lažje, ker se vendar dohodki iz carinsko-obmejnih prestopov vsaj deloma stekajo v poseben fond za preganjanje tihotapcev, pri čemer imajo prav ti ljudje na meji gotovo največje zasluge. Pri vsem tem niti mislimo na to, da je zdaj temeljit pregled — ob dežju ali snegu — več oseb skoraj onemogočen, ker jim organ iz razlogov vljudnosti ne more sredi ceste obračati žepov. Tudi v tem pogledu bi vsako najmanjše izboljšanje naše obmejne službe v prvi vrsti koristilo državi, potem pa nam vsem!

Zato mislimo, da je upravičena prošnja, naj merodajna oblastva malo proučijo naše obmejne prilike in ukrepejo karkoli — v interesu državne blaginje in za prestiž naše mlade države. Naše sedanje uradne kolibe morajo izginiti z meje! Turist.

Še naš radio

»Eden za vse« je kaj priljubljen podpis. Poslušajo ga se ga največje pisce brezpomembnih člankov, da jim dajo po udarek in vrednost, ki bi jo sicer čitatelj v vsebini ne mogel najti.

Tako se je tudi preteklega tedna hudoval neki »Eden za vse« vsepovprek na vse, kar je blizu in daleč okoli radio postaje Ljubljana.

Iz hudovanja prav za prav težko ugotoviti, kaj mu je tako zelo leglo na dušo, kajti v kratkih odstavkih je našel od sile dosti nevednosti. Ni mu po volji, da so časopisi posebej opozarjali na oddajo koncerta orkestra »Grafike« — menda je ljubosumen in nevoščljiv; morda je blizu kakemu drugemu orkestru — ni mu po volji, da je postaja prenašala koncert v Zagreb in Beograd — gotovo je bil pri sprejemanju s tem kaj prikrašen — in še polno takega je našel, da bi zadostno upravičilo svoje pisanje.

Na podlagi vsega, kar je napisal, pa morem pač mirno reči, da je gotovo v piščevem podpisu tiskovna napaka in bi se moral glasiti »Eden od vseh«, kajti prav mnogo je bilo poslušalcev, ki so mi povedali drugačno mnenje o prenosu koncerta orkestra »Grafike«, nego pišec in je jasno, da je piščev podpis falzifikat in neupravičeno prilaščanje mandata, ki mu ga razveljavljajo.

Tel. ravnatelj. Vprašal je, za kaj gre, in takoj je dejal:

»Denarja tu sploh nikomur ne vračamo, tovariš, in če ste vstopnico že kupili, se potrudite v kino in si ogledajte tekoči trak.«

In zopet vam nekaj povem, tovariši: vsak drugi na mestu Nikolaja Ivanoviča bi bil na ljubega ravnatelja kratkomočno pljunil in bi se bil magari res vrnil v dvorano gledat za svoj pošteno zasluženi denar, kar bi mu morali pokazati. On pa ne: naenkrat je postal otožen in naenkrat se mu je zazdelo škoda denarja; in začel je vneto razlagati ravnatelju ves položaj... Razlagal mu je in razlagal, naenkrat je pa sedel na stol pri blagajni in začel znova smrtati.

No, seveda, poklicali so policaja, našega Nikolaja Ivanoviča so izvlekli iz kina in hajdi na komisariat z njim. Tam so ga obdržali do jutra, da se je prespal, jutraj je pa moral plačati tri rublje globe in pustili so ga domov.

Taka je torej ta žalostna zadeva: prvič v življenju gre človek v kino, ničesar tam ne vidi, pa mora zato plačati tri rublje šestdeset. Za kaj prav za prav, prosim vas?

njega samega ni nihče dal. Je zelo zamislivo, kako radi razni samozavanci govorijo v imenu drugih, pa nimajo nikogar za seboj.

Pišec je zelo nacionalen. V svojem narodnem navdušenju ga je silno pekla nemška pesem, ki je razen njega ni slišal nihče. Pri tem se je zaletel v upravo radio postaje, ki pri vsem ne more biti kriva, če bi tudi bilo tako, kakor je pišec fantaziral.

Spoštovani »Eden od vseh« gotovo ne ve, kaj je orkester, sestavljen iz delavcev, ki vse življenje dan za dnem trdo delajo za vsakdanji kruh in prihajajo zvečer kljub izmučenemu telesu in duši na orkestralne vaje, da tako doprinesejo k delavski prosveti in kulturi. Gotovo se pišec ne zaveda, koliko truda, znoja, pa tudi ljubezni, navdušenja in volje za dobro stvar je v taki družbi k izpopolnitvi hrepeneli ljudi, ki kljub naporom delovnega dne ne pozabijo na duhovno stran človeškega življenja. In uspehi takega orkestra so dvojni uspehi in stoje visoko nad uspehi orkestrorov, ki jim je igranje poklic ali pa le zabava in razvedrilo.

In tako se je zgodilo, da je igral orkester komad za komadom in so se godbeniki navduševali, da jim gre izvajanje gladko od rok. In ko je prišla na program po pisca grajana komedija, so godci spontano v razigranosti zapeli refren, pa ne z besedilom, nego z la-la, pri čemer je bila izgovorjena le beseda kamerad. Je treba pač priznati, da ima pišec res izvrsten aparat, ki prinaša tudi petje, ki ni bilo peto.

Piščevo narodno čustvovanje je pač našlo nekaj, česar ni bilo, ne najde pa stvari, ki bi jih moralo vse prej grajati. Tako je na primer zanj brez pomena, da napovedujejo prenos iz Zagreba prav čisto gospodične pevke in gospode pevce zdaj z Dunaja, zdaj iz Budimpešte, Monakovega itd., pri čemer se seveda ne poje niti slovensko, niti hrvaško ali v kakem drugem slovenskem jeziku. Človek bi mislil, da nimamo niti lastnih sposobnih umetnikov, ki bi bili sposobni in zmogni zadovoljiti radio poslušalce. To pa za pisca ni nič ali pa mnogo manj od navdušenju in spoznanju zapetega »la-la«.

K dr. Bartolovi drami »Lopez« je v kritiki pripomnil kritik Fr. G., da »streljati s topovi na vrabce, vendar ni impozantno«. Naj mi bo dovoljeno, da izrek uporabim tudi za pisca »Enega od vseh«, ki strelja s topovi na mušice in se drži pri tem od sile važno.

Ker sem že pri radio oddaji in da ne bodo ostale vrstice le odgovor na neumestno pisanje, porabim priliko za nasvet, naj Radio Ljubljana spremeni svojo oddajo poročil tako, da ne bodo poslušalci poslušali opoldne v okviru časopisnih vesti novic, ki so jih čuli že prejšnji večer, kar se redno dogaja in je to mučno za poslušalca, ki se poslužuje radia in mora iste stvari ponovno prebaviti. Gotovo imajo časopisi toliko novic, da jih je dovolj za kratko opoldansko oddajo tudi brez že prejšnji večer povedanih poročil.

A. O.

Na konjskih dirkah.

»Kaj ste res trdno prepričani, da bo vaš konj prvi?«
»Seveda sem.«
»Dobro torej, posodite mi 1000 Din.«
»1000 Din? Kaj pa jamstvo?«
»Jamstvo bo vaš konj. Jaz namreč stavim nanj.«

Brezuspešna podjetnost.
»Veste, gospod doktor, jaz delam vedno vse nasprotno, kakor druge ženske. Zato mislim, da bi bilo zanimivo vzeti me za ženo.«
»Gotovo. Jaz pa delam vse nasprotno, kakor drugi moški. Jaz se namreč nočem oženiti.«

Srečanje.

Plešasti gospod modernemu dekletu:
»Gospodična, vaša glavnica je kakor krasne sanje.«
»Zato je pa vaša kakor gola resnica.«

Mihail Zoščenko:

Prvič v kinu

Recite, kar hočete, tovariši, toda ta Nikolaj Ivanovič se mi smili.

V dno duše se mi smili. Tri dvojake je vrgel proč ta fant in za svoj denar ni prav za prav ničesar videl. Njegova napaka je menda, da je premehak in preveč popustljiv.

Drugi na njegovem mestu bi najbrž razbil ves kino in pometal občinstvo iz dvorane. Kajti treh dvojčak, tovariši, ne najdete vsak dan na ulici. To je treba razumeti.

Bilo je v soboto. Naš Nikolaj Ivanovič se ga je seveda malo nalezal. Potem, ko je dobil plačo, namreč. Sicer je pa fant zelo soliden.

Drugi začne razgrajati in preklinjati, če se napije, Nikolaj Ivanovič je pa krenil mirno in dostojno po bulvarju. Le malo zapel je spotoma, to je bilo vse. Pa še to zelo dostojno. Kar je zagledal kino.

»Kaj ko bi šel v kino?« je pomislil. »Saj je vseeno. Saj sem vendar kulturni človek, polinteligent, kaj bi se torej zaletaval pijan po hodniku v mimoidoče?... Ker sem že okajen, naj pogledam na tekoči trak. Saj itak tega še nisem videl.«

In kupil si je za pošteno zasluženi denar vstopnico. Šestdeset kopejk je odšel za njo. In prav nič ni ugovarjal. Vstopil je in sedel v prvo vrsto.

Sedel je mirno, se oziral na vse strani — nič. Komaj so pa ugasile luči, komaj je prečital prvi napis na platnu, je zasmrčal. V dvorani je bilo seveda lepo toplo, občinstvo je tudi kaj toplo dihalo, a tema tako prijetno deluje na psihiko, saj veste... Nikolaj Ivanovič je začel junaško smrtati.

Toda nič več. Drugače se ni nikogar dotaknil, iz vrste ni lezel, lučk ni otipaval, samo mirno je sedel na svojem sedežu in smrtal.

In pomislite, naenkrat se je solidno občinstvo okrog njega vznemirilo, od vseh strani so ga začeli drezati in godrnjati:

»Čujte, tovariš, raje bi se šli malo izprehodit po veži ali na prosto, tu pa motite druge, ne daste jim miru, da bi osredotočili svojo pozornost na dramo, na druge misli jih navajate...«

In glejte: Ker je Nikolaj Ivanovič kulturni in zaveden človek, se ni po nepotrebnem razburil, ni vzkipek. Vstal je in lepo mirno odšel iz kina.

»Kaj bi se prerekal s treznimi ljudmi,« je pomislil; »še škandal bi utegnil nastati iz tega.«

Tako miren je vam ta fant. Odšel je torej iz kina in stopil k blagajni:

»Prav kar sem kupil pri vas vstopnico, gospodična, šestdeset kopejk sem dal za njo. Vrnite mi denar, prosim, ne morem gledati tega, v temi se mi dela slabo...«

Toda blagajničarka mu je odgovorila:

»To pa ne gre, denarja ne vračamo. Če se ne počutite dobro, kakor vidim — hm, pojdite domov in prespite se pošteno.«

Seveda je bilo malo rompopoma, malo zmerjala sta se. Toda pomislite, vsak drugi na mestu Nikolaja Ivanoviča bi bil potegnil blagajničarko za vrat iz blaginje in si vzel pošteno zasluženi denar. On pa, človek miren in vendarle kulturni, čeprav samo polinteligent, jo je sunil k večjemu enkrat ali dvakrat v rebra.

»Razumi vendar, baba neumna,« ji je dejal mirno, »da tega tekočega traku pošteno niti videl nisem. In vrnil mi zlepa moj pošteno zasluženi denar.«

Povsem dostojno se je vedel, brez najmanjšega škandala. Seveda je prihi-

P. Decourcelles

71

Prokletstvo ljubezni

Roman

Naj bo pozabljena, kakor je bila. Vsi so si jo izbrisali iz spomina, razen mene, ki sem tako neumen, da jo ljubim in da bi ji morda celo odpustil.

— Saj ne prosim za njo odpuščanja, le pravičen ji bodi! — je vzkliknila Carmen.

— Pravičen sem ji bil.

Vrgel se je na divan, zaril obraz v blazinic in zamahnil z roko v znak, naj ga pustita samega.

Robert in Carmen sta odšla. Na pragu sta se obupano spogledala, na obrazih se jima je poznalo da ju peče vest.

Od tistega dne se ni nihče niti z besedico dotaknil globokih ran, ki so kravale v srcih vseh treh.

Nad vsem gradom je bil pa razprostrti žalni pajčolan in dnevi so minevali v mračni otožnosti, v strahotni tišini soban, ki so videle grozno tragedijo.

Tistega leta je bila na bretonski obali zelo neprijetna zima. Neprestanemu deževju se je pridružil še morski veter, ki je pihal in žvižgal noč in dan.

Samo Ramon se ni zmenil za slabo vreme.

Ves dan je taval po zapuščenih obali, dokler ga ni noč prisilila vrniti se v grad; preganjale so ga strašne misli, sestrine in svakove besede mu niso šle iz glave.

Robert in Carmen sta se bila pa umaknila v svojo osamljenost, bila sta vedno sama in vest ju je pekla tako, da nista mogla nikjer najti miru. Bala sta se, da bi Ramon ne zblaznel ali da bi si ne končal življenja.

Drhtela sta pri misli, da mora po njuni krivdi Helena toliko trpeti. In po njuni krivdi blodi po svetu ubogo, nedolžno bitje, oropano materinske ljubezni, brez očeta, brez opore, pahnjeno v nesrečo in morda celo v zločinsko življenje.

Sram ju je bilo, če so jima ljudje izkazovali spoštovanje. Mar nista svoje sreče ukradla? Mar se nista veselela udobnega življenja nezasluzeno, za ceno solz uboge mučenice, za ceno uničenega življenja njenega otroka?

Mar nista bila ona dva prešuštnika in grešnika, ki sta zaslužila zaničevanje.

In vendar sta mislila, da jima daje strastna, vroča vzajemna ljubezen pravico kršiti zakon.

Saj ni bila Carmen kriva, da ni mogla ljubiti človeka, ki so jo bili zvezali z njim, in da si je pozneje izbrala njega, ki ga je res iskreno ljubila. S tem, da

se je drugič omožila, je popravila samo svojo napako v preteklosti.

Ah, ko bi le imela izgubljena Carmena pisma, kako drago bi jih bila plačala!

Zdaj sta še posebno čutila potrebo najti ta pisma. Treba jih je bilo takoj iskati. Ko jih najdeta, privedeta nazaj Heleno in poiščeta tudi Málčka.

Robert je bil pripravljen žrtvovati v ta namen svoj položaj, svojo bodočnost, svoje premoženje in če treba tudi svoje življenje.

Carmen bi ne mogla živeti z mislijo na grozno nesrečo, ki jo je bila zakrivila... Hoče, mora popraviti, kar je zakrivila.

Sklenila sta vrniti se čim prej v Pariz in takoj sta se začela pripravljati na odhod.

Zvečer pred zadnjim dnevom njunega bivanja v Penhoetu je našel Robert med kupom uradnih pisem tudi zamazano pismo z okorno napisanim naslovom. To pismo je bilo naslovljeno na pariški hotel, kjer sta Robert in Carmen stanovale. Pošta ga je morala poslati za njim.

Robert ga je razpečital z nekakšnim odporom; komaj je pa prečital prve vrstice, je presenečeno kriknil in roka se mu je tresla, ko je pomolil pismo Carmen, rekoč razburjeno:

— Čitaj!

Pismo, pisano z okorno roko, se je glasilo:

»Gospod polkovnik!

Imam v rokah torbico, ki so v nji ljubavna pisma s podpisom »Carmen«.

Mislím, da bi vam bilo ljubše, če bi imeli ta pisma v rokah vi, kot da bi jih dobila vaša gospa, zlasti še, ker je v njih večkrat omenjen deček Marcel.

Prepričan sem, da bo najbolje, če bi nekaj žrtvovali, da bi ta pisma dobili. Pripravljen sem izročiti jih vam, če se strinjate z mojim predlogom.

Če ste zadovoljni, pridite jutri teden, torej v soboto, pod železniški most d'Auteuil, in sicer ob dveh popoldne. Tam se pomeniva o tej zadevi.

Zanašam se na vas, da ne boste vmešavali v to policije, ki ima zdaj itak drugega dela čez glavo.

Izvolite sprejeti izraze mojega najodličnejšega spoštovanja.

Bivši vojak

2. polka afriških lovcev.

— Sam bog se je naju usmili! — je vzkliknila Carmen. — Ramona bova lahko prepričala... Brž na pot... je hitro... Končno bova imela pravico biti srečna.

VIII.

SMOLA.

Zefyrina, Slimak in Panoufle so spadal med ljudi, ki imajo v življenju smolo.

lo. Ko so že upali, da bodo iztisnili iz Roberta d'Alboize bogato odkupnino za ljubavna pisma, jih je zadel nova nesreča.

Nekega jutra so opazili, da jim je poginil stari konj Troppmann, njihov zvesti spremljevalec na dolgih potovanjih.

Pomanjkanje, ki ga je moral trpeti zadnje mesece, ga je bilo ugonobilo. Ta neprijetna novica je bila sprejeta najprej z dežjem psov in kletvic. Zbrani okrog mrhovine, ležeče na gnijoči slami, so gledali crknjenega konja in preklinali, da imajo tako smolo.

— Saj ga ne bomo obudili, čeprav bi ga do jutra takole gledali, — je dejal Panoufle. — Petdeset frankov je stuč.

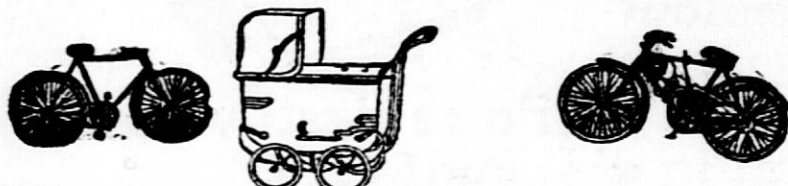
— Oh, kaj bo, kaj bo! — je tarnala Zefyrina.

— Eh, nič ne bo, saj dobimo za pisma toliko denarja, da bomo lahko kupili sto takih kljuset, — jo je tolažil Panoufle.

— Ah, — je nadaljevala Zefyrina, — do grla sem že sita tega tavanja po svetu. Staramo se in potovanje človeku v teh letih ni več v zabavo. Bolje bi bilo naseliti se v Parizu in začeti s krošnjarstvom... To bi bilo mnogo boljše...

— Sakra! — je zamrmral Slimak.

— To ni napačna ideja, — je pritrdil Panoufle. — Tako bomo lahko mimo pričakovali izida kupčije z gospodom d'Alboizom.

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, tričklji, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

„EXPRESS“

brzo popravljalnica čevljev in galoš — LJUBLJANA, Sv. Petra c. 6

sprejema vsa popravila čevljev, ter se ista izvršujejo pod strokovnim vodstvom, hitro, dobro in poceni.

Se priporoča M. TREBAR.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

KUPIM

STAR CINK kupuje v vsaki količini in plača po najvišji dnevni ceni »Olex«, Zagreb, Zvonimirova ulica 2. 3711

POUK

STROJEPIŠNI POUK (dnevni in večerni tečaji). — Šolnina nizka. Christofov učni zavod, Domobranska c. št. 15 (nova vila). Vpisovanje vsak dan. 3708

SLUŽBE

MODISTINJO samostojno, išče za takoj industrija klobukov Schuster S., Zagreb, Jurišićeva 10. 3739

KLAVIRISTINJO (začetnico) iščem. Javi naj se tudi učenka z dobrim sopran glasom. Naslov: Kapelnik Gogjak, Sr. Mitrovića, Kralja Petra trg št. 39. 3738

PLAČILNO NATAKARICO čedne zunanosti, ne preko 30 let staro, z znanjem slovenskega in nemškega jezika, zmožno manjše kavičije, sprejme takoj restavracija Emeršit v Mariboru. Predstaviti se je osebno ali poslati sliko. 3722

PRODAM

OREHE lepe in zdrave po 4 Din franco Velenje razpošilja A. Čok, Velenje-št. IIj. 3713

ZELJE varaždinsko v glavcih in — krompir zgornji, bran, roza ali bel nudi na vagonu — Alfred Štern, Vidovec pri Varaždinu. 3741

ŠTIRICEVNI RADIO »Telefunk«, velik zvočnik, s priklopnim gramofonom z 29 ploščami, za 6000 Din prodam zaradi selitve. — Alojz Mrak, penzion »Špike«, Gozd-Martuljek, Kranjska gora. 3702

FORD CABRIOLET

2-4 sedežen, v prvovrstnem stanju, vožen 25.000 km, prodam za 28.000 Din. Na ogled v Kamniku, Šutna št. 31 (V. Stuzzi). 3740

DAMSKI ZIMSKI PLAŠČ angl. napredaj. — Gospodstvska cesta 13, vrata 100. 3737

PLETILNI STROJ in otroško kolo poceni napredaj. Poizve se: »Slagere«, prehod »Viktorije«, Aleksandrova cesta št. 4. 3730

LEPE OREHE štajerske, od 50 kg naprej po Din 4.50, orehova jedra od 5 kg naprej po 15 Din razpošilja Josip Verstovšek, Brežice. 3684

GLASBA

HARMONIJI ALI PIANINO dobro ohranjen, kupi Pirnat Janez, Kostanjevica. 3710

NAJBOLJŠE TAMBURE vsa ostala glasbila, žice, tamburaške šole in note dobite najceneje v trgovini Tomay Stjepušin, Zagreb, Frankopanska ulica 16. 3712

KLAVIRJI, PIANINI prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MUKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. 18/T

Klavirji!

Pianini!

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Höpfl, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Maticе

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7 (vogal Beethovne ulice)

RAZNO

Suhe gobe

fižol in orehe plačuje po najboljši dnevni ceni

M. Geršak & Co., LJUBLJANA

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA

ANTON PRESKEK, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 72/T

Fotomaterjem izdelava 3 URAH vse.

Foto Josip Pogacnik, Ljubljana, Mestni trg 5/I. 97/T

BRZOPOPRAVLJALNICA popravila čevljev hitro in poceni.

Ljubljana, Šelenburgova ul. št. 4, dvorišče. 91/T

JAVNO PRIZNANJE! Stavbna hranilnica in posojilnica »MOJ DOM« r. z. o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 15 mi je omogočila dokončati v najkrajšem času mojo hišo v Zgornji Šiški št. 237. Zato se zadrugi tem potom zahvaljujem in priporočam vsakomur, ki hrepeni po lastnem domu, da čimprej pristopi v to zadrugo.

— Ernest Torkar.

MODROCE otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROB, Ljubljana, Gospodstvska cesta št. 16 (pri Levu) 25/T

TEPEŽNI AFRIK MODROCI samo Din 220.—

spalne fotelje, fino izdelane, Din 1500.— prodaja

RUD. SEVER, LJUBLJANA, Marijin trg 2

Telefon 2622

TEPEŽNI AFRIK MODROCI samo Din 220.—

spalne fotelje, fino izdelane, Din 1500.— prodaja

RUD. SEVER, LJUBLJANA, Marijin trg 2

Telefon 2622

RUD. SEVER, LJUBLJANA, Marijin trg 2

Telefon 2622

RUD. SEVER, LJUBLJANA, Marijin trg 2

Telefon 2622

Vsa pleskarska in soboslikarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

družba z o. z.

J. HLEBŠ

pleskarstvo in soboslikarstvo LJUBLJANA, Mestni trg 19 ali Cankarjevo nabrežje 21. Telefon »070.

»K veselim Slovenec« na glavnem trgu v Donjoj Stubi (Hrvatsko Zagorje), s sobami za tučje, vrtom in ledenico — oddam v najem od 1. januarja 1933 dalje najboljšemu ponudniku. Informacije in ponudbe do konca oktobra na Upravo Vlastelinstva Golubovec v Donjoj Stubi. 3723

Večja tvrdka ustanavlja skladišča v vseh mestih. Zanesljivo osebo iščemo za

poslovođjo (-kinjo) podružnice

z mesečnimi dohodki okrog 600 mark (RM). Povsem nov način prodajanja. — Ponudbe se pošiljajo na:

PERALIN-EXPORT, KASSEL, NEMOLJA.

ENODRUŽINSKA HIŠA z vrtom, poceni napredaj. — Brod št. 29, št. Vid. 3683

PEKARNO vzamem takoj v najem. Franc Hrovat, Kleč 9, p. Zuzem. berk. 3701

Danes zvečer v spodnji dvorani hotela „METROPOL“ (Miklič)

godba

Prvovrstna nova in stara vina — Nizke cene.

CENJENIM DAMAM!

Vljudno Vam sporočam, da sem ODPRL SPECIJALNI

DAMSKO - FRIZERSKI SALON

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 4

»Nasproti Frančiškanske cerkve (vhod v veži).

Na osnovi svoje prakse v tu- in inozemstvu ter s pomočjo prvovrstnih strokovno izvežbanih moči si bom prizadeval, da obdržim Vaše cenjeno zaupanje ter da Vas ob potrebi pri barvanju las, trajni ondulaciji (Dauerwellen) in friziranju popolnoma zadovoljim. Ker imam na razpolago najboljše aparate za trajno ondulacijo in najboljše preparate za barvanje las, Vam morem vedno z najboljšim poslužiti. V pričakovanju, da me kmalu obiščete, se Vam priporočam z vsem spoštovanjem

DAMSKO - FRIZERSKI SALON Leopold Habicht

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4 (vhod v veži).

Narodna tiskarna

LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5

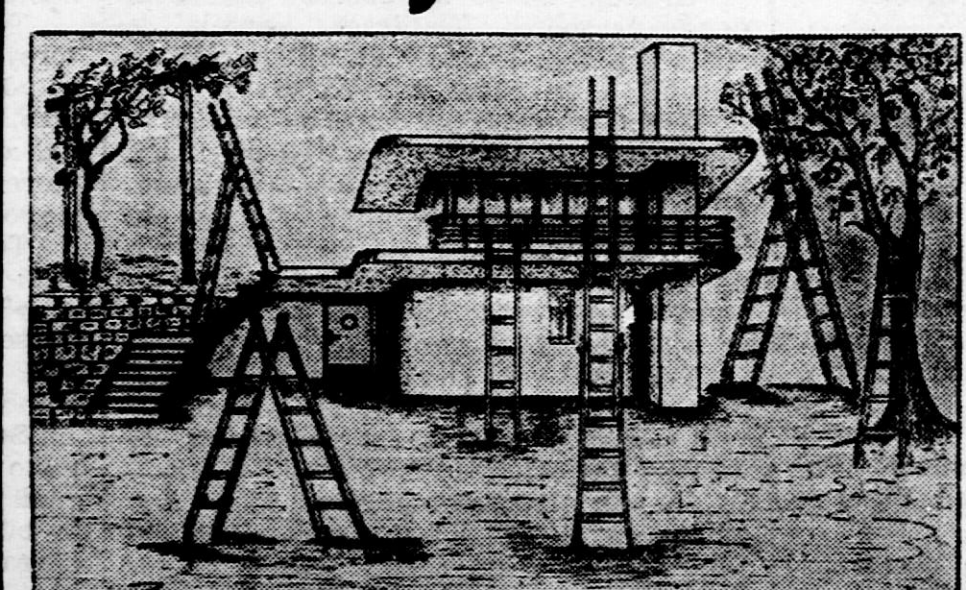
Tiskarna izvršuje različne tiskovine, časopise, diplome, revije, vrednostne papirje, koledarje, srečke, knjige, slike, osmrtnice itd.

Vsa grafična dela se izvršujejo lepo, solidno in točno. Cene zmerne. Proračuni in ponudbe na zahtevo zastoj.

TELEFONSKE ŠTEVILKE: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Ni res, da vidite Vi na spodnji sliki šest lestev!

Zakaj? — Zato,

ker morete Vi eno samo mojo tridelno patentirano lestvo postaviti na vse načine, ki Vam jih kaže slika

LESTVA

je vsestransko tako uporabljiva, da Vam nadomešča šest do osem drugih lestev. — Zahtevajte prospekte!

Ign. Repše, tvornica pohištva in patentnih lestev LJUBLJANA, Dvorni trg 1